

Cart Co' Mcàaya' Mèn Naciòn Israel, Mèn Co' Ngòc Mèn Co' Mbrye's Pál

Di's ndxè' ndlu' le' Diox mdoodi'sle' no mda' Diox cuent loo mèn cón che'n Jesucrist, xgan' Diox.

¹ Diox mdoodi'sle' huax vez thib mod no tedib mod loo mèn co' ngòc xudgool na' póla por ro mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox tiempa. ² Per le'n lult tiemp co' nde nque ndxè' Diox mdoodi'sle' loo na' por ro xgan'pe' Diox co' nac Jesucrist. Diox mdoo xgan'pe' Diox par mbyan' no xgan'pe' Diox alux con'. Por cón che'n leque xgan'pe' Diox, Diox mxèn' no mblec Diox izlyo' no bé' no alux taamas con' co' nziri'. ³ Leque yub xgan'pe' Diox nquée xnii tín' no ndxá'th bèel xgan'pe' Diox lalque' xal nquée xnii tín' Diox no ndxá'th bèel Diox. Nacque' xgan'pe' Diox xalque' nac Diox. Ngue tèn' xgan'pe' Diox ryete con' xalque' nac ryethe con' roo no con' xèn co' nzo la's nii xgan'pe' Diox no co' nzo la's ya' xgan'pe' Diox. Co'se' ngolo mton' xgan'pe' Diox xtol na', syare' mdub Diox xgan'pe' Diox cuat Diox, Diox co' nac Diox roo no Diox xèn tín' co' ndub axta gáp loo bé'. Tataa mbli Diox par ñibe' xgan'pe' Diox loo alux con'.

Trè' ndlu' le' Jesucrist co' nac xgan' Diox más ñibe' leque rye angl.

⁴ Nac xgan'pe' Diox más mbi' roo no mbi' xèn loo ryethe angl axta mdub lèe Diox Jesús, xgan' Diox, tedib lèe co' nac más lèe roo no lèe xèn leque lèe

chol angl. ⁵ ¿Xá nee gu'? ¿Ché' nzo chó loo angl ndxab Diox:

Lùu nac xgan'pe' daa,
 à'? Yende, ¿lé'? No ¿ché' nzo chó loo angl ndxab
 Diox:

Nalle ngòc daa yub xud lùu, ne,
 à'? Yende xàa, ¿lé'? No ¿ché' nzo chó loo angl ndxab
 Diox:

Gàc daa xud lùu. Le' lùu na, gàc xgan' daa,
 à'? Yende xàa, ¿lé'? ⁶ Tedib vez co'se' mtel' Diox
 xgan' Diox loo izlyo' par gàc xgan' Diox xal hues
 ndlyo loo mèn co' yila's loo cón che'n Diox por cón
 che'n xgan' Diox co' nac Crist yilóa, mnibe' Diox:

Ryete angl che'n Diox li con' guryath no con'
 guryèn loo xgan' Diox co' nac Crist.

⁷ Le' cón che'n angl na, ndxab Diox:

Le' Diox ndli le' angl ndxàc xal mbii. No ndli
 Diox le' moz Diox co' nac leque angl ndxàc quìi
 bèel.

⁸ Per ndxe'leque', Diox gunii cón che'n xgan' Diox
 taandxè':

Xgan', lùu co' nac Diox xal daa, bnibe' loo alux
 con' le'n lín' co' ntlo, no le'n lín' co' ndxelo, no le'n
 lín' co' ne'lith node. Lùu, Xgan', nali no nambìi
 ñibe'l loo alux con', ndee.

⁹ No nque'que' lezo'l ñèel mèn co' ante ndli
 con' co' nac con' nali no con' co' nac con' nambìi.
 No ndxòo xyàn lezo'l ñèel mèn co' ndli chol con'
 ye'rsin'. Por cona, daa co' nac Dioxpe' lùu, angm-
 blin le' lùu sate tolo ndyac lezo' leque taamas
 xtàal co' nzo.

¹⁰ Tolo ndxab Diox loo xgan' Diox:

Lùu, Tad, co'se' nerleque' mblecl no mxèn'l
 alux con', mxèn'l izlyo'. Le' bé' na, nac xal thìb

zin' co' mxo'f zin' lùu.

¹¹ Ryete con'a lyux per lùu thidteneque' ndxan'. No thidteneque' nzol. Rye loothe con' co' nziri', le'i gà'x xal ndxà'x thib xab mèn.

¹² No cosua'l bé' no izlyo', co' nee di's, rye loothe con' co' mxèn'l no mblecl xal nthùuz mèn thib laris co'se' ngosua' mèn laris. Huiza zye' loo ryethe con'a. Per lùu thidtene ne'zye'de. Ne' ne' lyuxl. Ne' ne' lith nol.

¹³ Yende chó loo angl tolo ndxab Diox:

Ftub cuaten axtaque' lin le' ryete mèn co' nac ngolo ngola's che'nl gac mèn nado' lool.

¹⁴ ¿Ché' inacte rye angl xpïi co' nxo'f zin' no co' ndli mandad loo Diox, à'? Lìca, Diox ntel' angl par lyath no angl mèn co' lyá' loo con' ryes, mèn co' ban no Diox thidtene.

2

Di's ndxè' ndlu' thidteneque' quenap mèn mèn loo cón che'n Diox tac mèn nac mèn co' mblyá'le' loo ryethe con' ryes no con' ye'rsin'.

¹ Por cona, ndxàalque' li na' cas no tyub nza na' loo con' mbìn na' tac ne'stre'fque' tyoo xà' lezo' na' loo cón che'n di's ndac che'n Diox co' mbìnle' na'.

² Tac yalbàn co' mblo angl más póla mbli nèeque' cón che'n Diox loo mèn. Le' sya, mèn co' mcua'n xquin no xtol no mèn co' ne'ndubdi'ste dis co' mblo angl yalbàna, nalique' no nambìique' mtetii Diox mèna por cón che'n con' ye'rsin' co' mbli mèna tiempa. Por cona, ³ ¿xá mod lyá' na' loo con' ryes chele' na' ne'lide cas xá mod ntelá' Diox mèn loo con' ryes co' nac mod roo no mod xèn, sya'? Loo cón che'n con'a ner Tad Crist mtlo mblo yalbàn

loo mèn. Mèn co' mbìn di's co' gunii Tad Crist loo mèna, mèna mbli nèe mèna loo cón che'n Crist. Ngoloa, mblo mèna yalbàn cón che'n Tad Crist loo nu'. ⁴ Tataa mod Diox mblu' loo mèn lìcque' nac di's che'n di's ndac co' mblo mèna yalbàn tac Diox mbli huax señ no yalguzye' no con' co' nac con' roo no con' xèn loo mèna. Làth xtau'a, mblàa Diox Xpii Natú' loo mèn co' ngola's xal gunee lezo' Diox.

Jesucrist ngòc xal thib hues na', na' co' ndxela's loo Diox por cón che'n Jesucrist.

⁵ Ne'ngnibe'de Diox lezo' Diox too Diox chol angl par ñibe' angl loo izlyo' ndxè' le'n tiemp co' yi'th nque. Cón che'n tiempa ngue toodi's na'. ⁶ Póla ngo thib mbi' co' mde'th di's co' ndxab Diox. Ndxab mbi'a:

¿Cón ntac mèn izlyo' par nte' lezo' U' cón che'n mèn izlyo', à', Tad? Yende cón ntac mèn loo U', ¿lé'?, Tad.

No ndxab mbi'a:

¿Cón ntac mèn izlyo' le' U' yi'th too naa mèna, à', Tad? Yende cón ntac mèn izlyo', Tad.

⁷ U', Diox, mblec mèn loo izlyo' no mxèn' U' mèn loo izlyo' par gac mèna mèn be'the loo angl. U' mbli ngòc con' guryath no con' guryèn no con' roo no con' xèn loo mèn loo izlyo'.

⁸ Mda' U' lugar loo mèn loo izlyo' ñibe' mèna loo ryethe con' co' mblec U' no co' mxèn' U' loo izlyo'. U', Diox, mbli le' ryete con' ndubdi's no ngòc nado' loo mèn loo izlyo'.

Co'se' mbli Diox le' ryete con' ngòc nado' loo mèn loo izlyo', yende chó con' nzo co' ne'ngàcte nado' loo mèna. Per axta nalle' tarte hui' na' le' ryete con' ndxàc nado' loo mèn. ⁹ Per na' naneeque' no

nonque' na' cón che'n Jesús. Jesús ngòc be'the loo rye angl. Diox mbli par ngòc Jesús xa' roo no xa' xèn no ngòc con' guryath no con' guryèn loo Jesús tac mden' Jesús cón che'npe' na' co'se' mden' Jesús yalnè no yaltii por cón che'n yalguth co' mquée loo Jesús. Gunee lezo' Diox mquée yalguth loo Jesús por cón che'n ryete mèn.

¹⁰ Diox mxèn' ryete con' no gue tèn Diox ryete con'. Diox mblya's que no Diox huax xin' Diox loo yòoba'. Por cona, mquinque' mxactii Jesús axta nguth Jesús par ngòp Jesús con' la's nii Jesús no la's ya' Jesús par mtelá' Jesús mèn loo con' ryes, mèn co' mdyal yila's loo Jesús. ¹¹ Jesús co' ngo' xà' mèn loo cón che'n xab izlyo' par gác mèna che'npe' Diox, no mèn co' ngro' xà' loo cón che'n xab izlyo' par gác mèna che'npe' Diox, ryop ned Jesús mèna thidte nac loo Diox. Por cona, inthyonte Jesús mbez Jesús cón che'n mèn co' ndyal yila's loo Jesús: Nac mèna huesen. ¹² Taandxè' ndub di's loo libr co' nac xti's Diox le' Jesús ndxab loo Diox:

Tethen lèe U' loo mèn co' ndxàc xal huesen.

No gol ron labans cón che'n lèe U' loo mèn co' ndxela's loo U'.

¹³ Ndub di's loo libr co' nac xti's Diox tedib lugar co' mbez:

Daa ndxàp yalxla's loo Diox.

No ndub di's loo libr co' nac xti's Diox tedib lugar co' mbez:

Hui' nexa. Daa nzo no mèn co' ndxàc xal xin' Diox co' mda' Diox loon.

¹⁴ Myen' bix co' nac xin' thib ned gundan, leque bél' xud myen' no leque bél' xna' myen' no leque ren xud myen' no leque ren xna' myen' nac myen'. Lomisque' ne, Jesús ngòc thib mbi' co' mque no bél'

no ren che'n mèn loo izlyo' ndxè' par tataa mod gàc quée yalguth loo Jesús. No co'se' ngolo mquée yalguth loo Jesús, tataaguè' mod, por cón che'n yalguth co' mquée loo Jesús telux Jesús Mebizya co' ndxàp cón che'n yalguth la's nii Mebizya no la's ya' Mebizya. ¹⁵ Tataa mbli Jesús par telá' Jesús prob mèn loo yalguth co' nzyeb mèn ñèe mèn co'se' quée yalguth loo mèn tac dib naban mèn ndli mèn costumbr xal nee lezo' mèn tac nzyeb mèn gath mèn. ¹⁶ Tac, lìcpe' ba'i, ne'ngui'th yáalte Jesús loo izlyo' por cón che'n angl co' mcua'n xquin. Ndxè'leque', mbi'th yáal Jesús làth mèn co' nac bin che'n Abraham par telá' Jesús mèn co' nzi cua'n xquin loo con' ryes. ¹⁷ Por cona, nonque' Jesús naquinque' gàc Jesús lalque' xal thib hues xtàa mèn loo mèn che'n izlyo' ndxè' par tataa mod gàc Jesús xal thib nguley' roo no thib nguley' xèn co' ndlyat lezo' ñèe mèn no co' li xal mcàbgòn Jesús li Jesús par teri'th Jesús di's che'n mèn loo Diox no par quix Jesús cón che'n xquin mèn co'se' mquée yalguth loo Jesús. ¹⁸ Leque yub Jesús mxacti por cón che'n chol mèn. No ne'nglide Jesús cas loo Mebizya co'se' mzi mchep Mebizya Jesús loo con' ye'rsin'. Por cona, ndxàp Jesús con' la's nii Jesús no la's ya' Jesús par lyath no Jesús mèn co' nzi nchep Mebizya loo con' ye'rsin'.

3

Trè' ndlu' le' Jesucrist nac más mbi' roo mbi' xèn leque Moisés.

¹ Mèn huesen, gu' ngro xà'le' loo cón che'n xab izlyo' no ngòc gu' che'npe' Diox. Diox mcui gu' par

yòo ban no gu' Diox loo bé'. Por cona, toloque' bli gu' xtùuz cón che'n Jesús co' nac nguley' roo no nguley' xèn che'n na'. Diox mtel' Jesús par mxo'f zin' Diox thib zin' loo Jesús par mton' Jesús cón che'n xquin mèn no cón che'n xtol mèn loo Diox, mèn co' ndxela's loo Jesús. ² Anze'f altant mdoo Jesús loo zin' co' mxo'f zin' Diox loo Jesús par li Jesús zin'a. Tataa mod mxo'f zin' Jesús zin' xal mdoo Diox Moisés loo mèn co' ngòc che'npe' Diox tiempa. ³ Por cona, más ndxàal li mèn con' guryath no con' guryèn loo Jesús leque loo Moisés xal ndli mèn más con' guryath no más con' guryèn loo thib albañil co' mtoxcua' thib yòobé' leque ndli mèn con' guryath no con' guryèn loo yòobé'a. ⁴ Tac ryete yòocal mdyoxcua' por chol mèn según mod co' ndxàp thib thib mèn. Per xa' co' mblec no mxèn' ryethe con' nac Diox. ⁵ Lìcpe' ba'i, altantque' mdoo Moisés xal thib moz loo mèn co' ngòc che'npe' Diox xal mèn guliz Diox tiempa. Zin' co' mxo'f zin' Moisés loo mènna ngòc mde'th Moisés cón che'n co' gab Diox loo mèn yiloa. Thiba con' ndxè'.

⁶ Le' tediba na, Crist Jesús nac xal thib xin' mèn co' altantleque' ndoo naa par ñibe' Crist loo mèn guliz Crist co' nac mèn guliz Diox. Pues, mènna nac leque na', chele' na' thidteneque' cue nèe na' loo cón che'n Crist no gàp na' yalxla's axta gath na'. No axta nalle' par delant naquin tyac lezo' na' no toloque' cue quee lezo' gu' loo cón che'n Crist co' nzi quee lezo' gu', ndee gu'.

Diox nda' lugar par tí no yàl lezo' mèn, mèn co' nzo loo cón che'n Diox. No axta con gust yòo mèn loo Diox.

⁷ Por cón che'n con' ndxè' nac con' co' gunii Xpii Natú' loo xti's Diox thib lugar co' mbez:

Chele' gu' gòn di's co' ñii Diox nalle',

⁸ ne'gàcte gu' mèn naad no mèn nguud xal mbli mèn nación Israel co'se' mbli mèn nación Israel preb loon co'te' nagán par ñee mèn nación Israel ñeene' ché' tetiin mènà por con' ye'rsin' co' mbli mèn nación Israel loon tiempa.

⁹ Tya ngòc xudgool gu' mèn naad no mèn nguud par mbli xudgool gu' con' ye'rsin' par ñee xudgool gu' ñeene' ché', licque', tetiin xudgool gu'. Ale tataaque' mbli xudgool gu' le'n cho' lín' mastale' gunèe xudgool gu' con' ndac co' mblin loo xudgool gu' tiempa.

¹⁰ Por cona, mdoo xà' lezon loo xudgool gu'a. Ndxaben loo lezon: Thidteneque' ndoo xà' lezo' mèn ndxè' loon. Ne' ne' inda' mèn ndxè' cuent xá mod ndxàal que tee ban mènà loon.

¹¹ Por cona, tataa mdethen di's co'se' ngocloon gunèen mènà le' mènà ne'yòode lugar co' mtocuan co'te' yòo ban mènà.

¹² Gu' co' nac xal mèn huesen por cón che'n Crist, anderhuen gu', chó Diox chó ñee gu'; ña'ben loo gu': Ne'ta'de gu' lugar yòo xtùuz ye'rsin' le'n lezo' gu' par li gu' xtùuz ryo xà' gu' loo Diox co' naban thidtene par tlo gu', li gu' con' ye'rsin' par ne'tolode yila's gu' loo Diox. ¹³ Ndxle'leque', huiz con huiz bli gu' par ye'th lezo' thib xtàa gu' no tedib xtàa gu' le'tre' be' nda'i lugar loo gu' le'n huiz ndxè' par ne'ta'de gu' lugar quedii nec thib mèn gu' par ne'yigaade gu' loo xquin chol mèn. Tac ne'stolque' gàca loo gu' ale tyoo xà' lezo' gu' loo Diox. No tataa mod leque gu' tolo ta' lugar gac gu' mèn naad

no mèn nguud loo cón che'n Diox. ¹⁴ Tac chele' na', lìcque', thidteneque' mbli nèe na' na' loo co' ndxela's na' cón che'n Crist axta bii no na' Crist xal mtlo ngola's na' loo Crist, le' sya, lìcque', nac na' che'npe' Crist.

¹⁵ Nonque' gu' no naneeque' gu' xal ndub di's loo libr co' nac xti's Diox co' ndxab thib mbi' co' mde'th di's co' ndxab Diox. Mbi' ndxab:

Nalle' co'se' gòn gu' di's co' mde'th mèn loo gu' co' ndxab Diox, ne'gàcte gu' mèn naad no mèn nguud xal ngòc xudgool gu' mèn naad no mèn nguud póla co'se' mcua'n xudgool gu' xquin xudgool gu' no xtol xudgool gu' par ñee xudgool gu' ñeene' ché tetii Diox xudgool gu' por mbli xudgool gu' con' ye'rsin' co' mbli xudgool gu', à'.

¹⁶ Tac ¿chó mèn ngòc mèn co' ngro' no Moisés nación Egipt, mèn co' mbìn co' ndxab Diox, mèn co' asembli mcua'n mèn xquin mèn no xtol mèn par ñee mèn neene' ché' tetii Diox mèn, à'? Ryete mèn co' ngro' no Moisés nación Egipt ngòc mèn.

¹⁷ Tac ¿chó ngòc mèn co' ngocloo Diox gunèe Diox le'n cho' lín'a, à'? ¿Ché' ne'ngòcte mèn mèn co' mcua'n xtol, cà'? No ¿ché' ne'ngòcte mèn mèn co' nguth co'te' nagán, ne, cà'? Tataaque' ngòca, ¿lé'? ¹⁸ No ¿chó loo mèn mde'th Diox le' mèn ne'yòode co'te' nzo Diox par li mèn descans, à'? Diox ndxaba loo mèn co' ne'ndalte ngala's loo di's co' ndxab Moisés no ne' ne' ndubdi's mèn loo Moisés. ¹⁹ Por cona, non na' no nanee na' le' mèn nación Israela ne'ngòode lugar par li mèn descans co'te' mbli nab Diox por cón che'n xquin che'n mèn nación Israel no xtol che'n mèn nación Israel. Tac ne'ngala'ste mèn no ne'ndubdi'ste mèn loo co'

mnibe' Diox loo Moisés par li mènà.

4

¹ Láth be' nzo lugar loo bé' co'te' mcàbgòn Diox loo mèn yòo mèn par yòo ban no mèn Diox, ndxààlque' la's thìb thìb na' loo leque na' no que- nap na' na' no hui' na' xal nzi tee ban na' loo Diox. Tac ne'stre'fque', nzo ndxep na' co' ne'lìde gan yòo ban no na' Diox loo bé'. ² Tac loo na' mbyathle' di's ndac, ne, xal loo mènà. Per loo mènà ne'ngli huente di'sa no ne'nglàa huente di'sa le'n lezo' mènà co'se' mbìn mènà di'sa tac mènà ne'ndalte ngala's di's co'se' mbìn mènà di'sa. ³ Per na' co' ngola'sle' loo Crist, na' yòo ban no Diox loo bé' co'te' mcàbgòn Diox yòo na' par ban na' tya, xalque' gunii Diox:

Xal mdethen co'se' ngocloon, ne'yòode mèn naciòn Israel lugar co' mtoxcuan par ban mènà tya.

No, lìcque', ne'ngòode mèn naciòn Israel co'te' mtoxcua' Diox par ban mènà mastale' mdoo lezo' Diox no mbli nable' Diox lugara axta co'se' mblec Diox izlyo' no mxèn' Diox izlyo'. ⁴ Tac loo libr co' nac xti's Diox ndub di's co' ndxab Diox cón che'n ngolo xop huiz co' nac co'se' ngolo sman:

Ngolo xop huiz mtelo Diox zin' co' mbli Diox loo ngolo mxèn' Diox izlyo' no mxèn' Dyox ryete con' co' nziri'.

⁵ No ndxab Diox tedib vez loo libr co' nac xti's Diox leque di'sa:

Ne'yòode mèn co'te' mtoxcuan par ban mènà con daa no li mènà descans tya.

⁶ Por cona, non na' no nanee na' mbyan' ndxep mèn co' yòoque' co'te' mtoxcua' Diox par ban mènà

tya. Loo mèn co' nerleque' mbyath cón che'n di's ndaca, mènà ne'ngòode co'te' ngòc nable' par ban mènà tya tac ne'ndalte mènà ndubdi's mènà.

⁷ Cona, mbere Diox, mcui Diox thib huiz co' nac tiemp ndxè'. Tac Diox ndyoodi's loo na' xalque' nac xti's Diox co' ndub loo libr co' nac xti's Diox, di's co' ngòc di's co' gunii Diox loo David co' mque' David ye's loo libr co' nac xti's Diox loo nde teele' tiemp co' nde tee mbri'th loo gu'. Diox gunii xal mbez di's ndxè':

Chele' gu' gòn di's co' ndxab Diox, ne'gàcte gu' mèn naad no mèn nguud loo cón che'n Diox.

⁸ Tac chele' Josué ngda' lugar co'te' yòo ban mèn nación Israel par li mèn nación Israel descans xalque' mcàbgòn Dioxa loo mèn nación Israel, le' sya, ne'berede Diox, ndoodi's Diox cón che'n te-dib tiemp loo tiemp co' mtocxua' Diox tiempa cón che'n co'te' yòo ban mèn thidtene xal ndxàca nalle'. ⁹ Por cona, ndxan' thib lugar co'te' yòo mèn co' nac che'npe' Diox par ban mènà thidtene loo Diox. ¹⁰ Tac mèn co' yòo loo bé' par ban mènà thidtene, mènà ne'tolode li xal mbli mènà ndoore' yòo mènà loo bé' xalque' mtelo Diox zin' co' mbli Diox loo ngolo mxèn' Diox no mblec Diox ryethe con'. ¹¹ Cona, ngue niin loo gu: Ndxàalque' li na' co' nzote mod li na' par yòo ban no na' Diox loo bé' co'te' ban na' thidtene par ne'lide nec thib na' xalque' mbli mèn co' ne'ndalte ngala's loo Diox tiempa.

¹² Anze'f nè nac xti's Diox xal co'se' ñibe' thib patrón loo moz. Ndxaa'd xti's Diox le'n xtùuz mèn no le'n lezo' mèn xal ndxaa'd thib yi'f co' nalen ryop loo lad mèn. Xti's Diox ndli le' mèn nteche

ntexyath xtùuz mèn no lezo' mèn axta nden' mèn le'n lezo' mèn cón che'n co' ndli mèn xtùuz no cón che'n co' ndli mèn, que naca con' ndli mèn xtùuz, que naca con' ndli mèn zin', que naca taamas con' co' ndli mèn. No xti's Diox nali ndla's par tub rez xti's Diox cón che'n xtùuz mèn no cón che'n co' ndoo lezo' mèn li mèn. ¹³ Yende chó con' nzo co' mblec Diox no co' mxèn' Diox co' ne'yú'de loo Diox. Ndxé'leque', ryethe con' co' mxèn' Diox nzi yú' loo xnaa loo Diox. Loo Diox ryethe na' ta' cuent co'se' gác huiz ta' mèn cuent loo Diox xal nac con' mbli mèn loo izlyo' ndxè'.

Di's ndxè' ndlu' le' Jesucrist nac más nguley' roo nguley' xèn leque chol taamas mèn.

¹⁴ Por cona, ngue niin con' ndxè' loo gu': Le' na' ngue no thib nguley' roo no thib nguley' xèn nalle' co' ngòole' loo bé'. Nguley'a nac Jesús, xgan'pe' Diox. Por cona, tolo li nêe na' na' loo co' ndxela's na' loo Diox por cón che'n Crist Jesús. ¹⁵ Pues Jesucrist co' nac nguley' roo no nguley' xèn che'n na', ndlyatque' lezo' Jesucrist ñêe Jesucrist na' tac non Jesucrist nac na' xal mèn nayíz loo xtol na' no loo xquin na', co' nee di's, ndxegaa na' loo con' ye'rsin' par li na' con' ye'rsin'. Tac yub Jesucrist co' nac nguley' na' ngòc preb xal gunee lezo' Mebizya. Mdohya' Mebizya Tad Jesús par ngòc preb Tad Jesús. No ngòc preb loo Tad Jesús xalque' ndxàc preb na' loo ryethe con' ryes. Per mastale' mbli Mebizya preb loo Jesucrist no mzi mchep Mebizya Jesucrist loo con' ye'rsin', per thidtene ne'ncua'nte Jesucrist xquin Jesucrist no xtol Jesucrist. ¹⁶ Por cona, con dibaxla's ndxàal cues na' Diox, Diox co' angndli con' ndac loo na'. Sya, lyat lezo' Diox ñêe

Diox na'. No lyath no Diox na' loo chol con' co' nde che loo na'.

5

¹ Ryete nguley' roo nguley' xèn co' nzo làth mèn co' mblec mèn par ngòc mènna nguley', mblec mèn nguley'a par teri'th nguley'a di's che'n mèn loo Diox. Mblec mèn nguley'a par quix nguley' roo nguley' xèn cón che'n xtol mèn loo Diox no par xo nguley' ren chol má' por cón che'n xtol che'n mèn. ² Nguley'a ante ndlyat lezo' ñèe mèn naxèn no mèn co' ndoote ned ndyen tac nguley'a, ne, nac xal thib mèn yíz co' nguu's lezo' loo xquin nguley' co' ndxàp nguley'. ³ Por cón che'n con'a, por fuerz naquinque' guth yèe nguley'a chol má' par quix nguley' roo nguley' xèna loo Diox por cón che'n xtol leque nguley' xal ndli nguley'a cón che'n taamas mèn par teri'th tecan' Diox xtol nguley'a, ne.

⁴ Tiempa, yende chó ngòc thib nguley' roo nguley' xèn por cón che'n leque mènna par li taamas mèn con' guryath no con' guryèn loo nguley'a. Ndxè'leque', angoluxte thib mbi' co' ngurez Dioxa ngòc nguley' xal ngòca loo Aarón. ⁵ Tataaque' ne, leque yub Crist ne'nglide par ngàc con' roo con' xèn loo Crist par ngòc Crist nguley' roo nguley' xèn. Per Diox mxo'f lèe mxo'f xti's cón che'n Crist loo Crist. No mcai Diox Crist par xo'f zin' Crist zin'a. Diox ndxab loo Crist:

Lùu nac xgan' daa. Nalle' daa mblu' loo mèn le' lùu, lìcque', nac xgan'pe' daa.

⁶ Tedib lugar ndub di's loo libr co' nac xti's Diox co' ndxab cón che'n leque di's ndxè':

Lùu nac nguley' thidtene xalque' ngòc Melquisedec nguley' thidtene.

⁷ Láth mque tee ban Crist loo izlyo' xal chol mèn, cabii ngurez Crist Diox no nalyat mna'b Crist di's loo Diox. Ngrozèe yath Crist no mbín' Crist loo Diox látha, ne, Diox co' ngóc telá' Crist loo yalguth. Mbyèn di's che'n Crist loo Diox. Mbìn Diox co' mna'b Crist no mblyath no Diox Crist loo yalnaze'f co' ngo no lezo' Crist tac Crist mblique' cas loo Diox. ⁸ Mastale' nac Crist xgan' Diox, per por cón che'n yaltii co' ngòc loo Crist, mté'th Crist par mdubdi's Crist loo Diox. ⁹ Per co'se' ngolo nguri'th ryethe yaltii tín' co' mquinque' ngòc loo Crist par tataa mod ngòc Crist thib nguley' roo nguley' xèn co' nac nguley'pe' na', loo Crist mda' Diox lugar telá' Crist alux mèn co' ndxòn ro Crist par ndyubdi's mènna loo Crist. ¹⁰ Diox mda' lèe loo Crist no mdoo Diox Crist par ngòc Crist thib nguley' roo nguley' xèn xalque' ngòc Melquisedec nguley'.

Anze'fryes naca chele' mèn mblá'ya', ya ne'tolode yila's mèn loo cón che'n Diox.

¹¹ Per cón che'n yalnguley' co' nac por Jesucrist, huax con' nzo co' ndxàal ta' na' cuent no tyoodi's na' loo mèn. Per anze'f nagàn nac ta' mèn cuent cón che'n Tad Jesús. Más de cona, gu' ne'tyalte yaa'd di's ndxè' le'n lezo' gu'. ¹² Gu' co' ya ndxàcle' tiemp ngola's loo Jesucrist no ngòo gu' loo cón che'n Jesucrist, ndxàal gác gu' xal thib maistr par ta' gu' cuent no tyoodi's gu' cón che'n Tad Jesucrist loo taamas mèn. Per ale ndxe'leque', nac gu' xal myen' bix loo cón che'n xti's Diox par tolo naquin ta' mèn cuent co' nac más inagànte co' nac co' té'th gu' cón

che'n Diox, ndyaquen. No cón che'n con' nagàn che'n xti's Diox nac gu' xal myen' bix co' yende mod xec gu' hua gu' con' nayeze co' nac xít gu' no lua' gu'. ¹³ Ryete mèn co' ndxela's loo Crist, chele' mènna tarte té'th xá mod que tee ban nali no nambii mènna, no xal ndxàal li mèn xtùuz nali cón che'n Crist, mènna nac xal myen' bix co' be' ndxàaz niiz. ¹⁴ Per xít mèn no lua' mèn co' nac con' nayeze, con'a nac par hua mèn co' nacle' myen'bi'gool co' ya ndxácle' ndub rez cón che'n mèn, ¿lé'? Lomisque' mod, mèn co' mté'thle' par mdyubdi's mènna cón che'n Jesucrist, co' nee dí's, mèn co' mté'th ndacle' cón che'n Diox co' nac más nagàn, mènna nac mèn co' ndxác ncui con' huen làth con' ye'rsin'.

6

¹ Por cón che'n ryethe con' co' ngolo guniin loo gu' ndxè', ndlii ndlá' na' par ne'tolode nque tee ban na' loo con' co' nac ner con' co' mté'thpe' na' loo xley' che'n Crist. Ndxé'leque', ndxàal tolo que tee ban na' loo cón che'n Crist axtaque' huen huen mté'thle' na' cón che'n xley' Crist no axta huen huen ndyubdi's na' loo Crist. Ne'gàcte na' mèn co' ante ndlu' loo mèn par lyàa yéc mèn no lyàa lezo' mèn loo con' mque tee ban mèn ndoore' co' yende cón ntac loo mèn. Ne' ne' iante lu' na' loo mèn par ante gáp mèn yalxla's loo Diox. ² No iante lu' na' loo mèn xá mod gác bautizar mèn. Ne' ne' iante lu' na' loo mèn ante cón che'n xá mod no chonon nxo'f mèn ya' mèn loo xtàa mèn. Ne' ne' lu' na' loo mèn ante cón che'n xá mod ryo xban mèn nguth. Ne' ne' lu' na' loo mèn ante cón che'n co'se' tub rez Diox loo mèn par tetii Diox mèn thidtene. ³ No, lìcpe' ba'i,

tataa tolo li na' xal ndlu' xley' Crist loo na' chele' Diox ta' lugar loo na' par li na'i.

⁴ Naquinque' tolo té'th na' cón che'n Crist. Tac nzo ndxep mèn co' thidte vez mdub xnii yéc mèna no mdub xnii lezo' mèna loo cón che'n Diox. No mbli mèna preb cón che'n con' ndac che'n bé' co' angnda'la's Diox loo mèn. No mden' mèna nzoque' Xpii Natú' loo mèna no ndlyath no Xpii Natú' mèna. Ngoloa, ale mbere mèna, mxìis no mèna cón che'n Diox no Tad Crist. Yende mod lyàa yéc mèna no lyàa lezo' mèna tedib vez par gác mèna mèn cub. ⁵ No yende mod lyàa yéc mèna no lyàa lezo' mèna tedib vez par gác mèna mèn cub, mèn co' yub mbli preb cón che'n co' nac di's ndac che'n Diox no mbìn mèna no non mèna cón che'n con' roo no con' xèn che'n tiemp co' nde nque ndxè'. ⁶ Per nalle', leque yub mèna mbere ngulaa loo con' ye'rsin'. No mbli mèna loo cón che'n Jesús lalque' con' xal mbli mèn co' mque' Jesús xgan'pe' Diox loo cruz. No gunii yèe gunii tì mèna cón che'n Jesús no loo xnaa mxìis no mèna Jesús. ⁷ Nazabque' ndli mèna xal ndxàca loo izlyo' ndxep vez. Tac izlyo' co' nguèe nít co' ndlyàa loo izlyo' huax vez, loo izlyo'a ndxáal co' hua mèn, mèn co' ndli zin' loo izlyo'a no ncàaya' mèn con' ndac loo Diox. Más ndxàal gác li mèna con' ndac no ne'nglide mèna con'a. ⁸ Per izlyo' co' ndxáal yis no yaa, izlyo'a intacte no nde zin' gaxle' co'se' quedèe Diox izlyo' no lyux izlyo' co'se' yol izlyo'. Tataa gàca loo mèn no masre' gàca loo mèn co' ndli con' zaba.

Trè' ndlu' le' ryethe con' ndac, co' nac che'n Diox co' nzi quee lezo' na', ndli par nzi nèe na' na' loo cón che'n Diox xal thib'yòo cal co' huen ndub loo cimient.

⁹ Per cón che'n gu', mèn co' nque' lezon ñèen, mastale' tataa guniin con' ndxè' loo gu', ngobe'en no ndxelasquen le' gu' tyoo nque loo con' ndac, co' nee di's, nac con' cón che'n co' gác loo gu' no co' gác che'npe' gu' yiloo tac ngola's gu' loo Crist. ¹⁰ Diox nalì no nambii nac. Por cona, indxathla'ste Diox zin' co' mxo'f zin' gu' cón che'n Diox no xal nque' lezo' gu' Diox. Con'a ndxú' loo loo mèn, ne, tac gu' ndlyath noque' mèn, mèn co' ngro xà' loo cón che'n xab izlyo', mèn co' ngòc che'npe' Diox. No tatabe' ndli gu' con'a axta nalle'. ¹¹ Ndlyazen ye'th lezo' thib thib gu' no toloque' lu' gu' gu' cón che'n co' nzi quee lezo' gu' axta co'se' gác huiz co'se' gácpe'i loo gu'. ¹² Tataa bli gu' par ne'gàcte gu' loo cón che'n Diox xal mèn co' nzya'f. Per bli gu' xal ndli mèn co' ndxàp yalxla's no xal mèn co' ncha'la's co' gác xal thib muestr loo mèn axtaque' càaya' gu' co' mcàbgòn Diox ta' Diox càa gu'.

¹³ Co'se' mcàbgòn Diox di's loo Abraham li Diox thib con' loo Abraham, yende chó mèn más nac mèn roo mèn xèn par te'th Diox lèe mènà cón che'n con'a. Por cona, leque Diox mde'th lèe Diox loo Abraham par li la's Abraham co' mcàbgòn Diox loo Abraham li Diox. ¹⁴ Ndxab Diox loo Abraham:

Lìcpe' ba'i, daa ta' huax con' ndac lool. No daa li yas yàl binl.

¹⁵ Ale mdub quee lezo' Abraham no mcha'la's Abraham axtaque' mcàaya' Abraham con' co' mcàbgòn Diox càa Abraham. ¹⁶ Tac, lìcpe' ba'i, co'se' ndlya's mèn te'th mèn cón che'n thib con' co' nac lìcque', ale nde'th mèn lèe thib mèn co' más ñaare' leque mènà. No co'se' ndlya's mènà li nèe mènà di's loo xtàa mènà ngolo ngyoo di's mènà, sya,

nde'th mènà lèè Diox loo xtàa mènà par mbyàl loo di's no loo cuent. ¹⁷ Por cona, leque Diox mde'th lèè Diox, co' nee di's, Diox mnibe' lezo' Diox no mbli nèè Diox cón che'n con' co' mcàbgòn Diox li Diox. Tac Diox mbly'a's loo xnaa lu' Diox loo mèn co' càaya' co' mcàbgòn Diox le' Diox mnibe'que' lezo' li Diox con' co' mcàbgòn Diox li Diox loo mènà. ¹⁸ Nzo chop con' co' ne'zye'de loo Diox thidtene. Loo ryop con'a no por cón che'n ryop con'a, lique' Diox co' mcàbgòn Diox li Diox loo mèn. Por cón che'n con' ndxè' ndxàp na' yalxla's loo Diox no leque na' ndli par ntegán na' lezo' na' tac mna'b na' loo Diox quenap Diox na'. No ndxàp na' yalxla's li Diox co' mcàbgòn Diox li Diox loo na'. ¹⁹ Con' co' ndub quee lezo' na' co' gác loo na', co' li Diox loo na' xal mcàbgàn Diox li Diox loo na', con'a ndli par li nèè na' na' loo cón che'n Diox por cón che'n Crist. Thidtene ndli nèè na' na' loo cón che'n Diox xal co'se' thib yif co' lèè ancl ndyen loo yòo xan' le'n nít par ne'tyeede thib yòoyaa loo nit. Thidtene ndli nèè na' na' loo cón che'n Diox por cón che'n Crist co' ngòo le'n templ co' nzo le'n bé'. Crist ndli par mbe nèè na' loo cón che'n Diox. Tataa ndxela's na' mastale' tarte yú' loo con'a loo na'. ²⁰ Le'n templ co' nac loo bé' co'te' nzo Diox ner ngòo Jesús par li nab Jesús mod par yòo ban no na' Diox loo bé'. Por cona, ngòc Jesús thib nguley' co' nac más nguley' roo nguley' xèn thidtene xalque' ngòc thib mbi' co' ngro' lèè Melquisedec nguley'. Con' ndxè' ndlu' no ngue ta' cuent xalque' ngòc Melquisedec nguley', tataaguè' nac Jesús nguley' che'npe' na'.

Di's ndxè' ndlu' no ngue ta' cuent xalque' ngòc Melquisedec nguley', tataaque' nac Jesús nguley' che'npe' na'.

¹ Meegool co' ngro' lèe Melquisedeca ngòc rey che'n ciuda Salem. No ngòc Melquisedec nguley' loo Diox co' nac Diox roo Diox xèn co' nac thidte Diox. Melquisedeca ngòc xa' co' ngua càa ned Abraham co'se' mbere Abraham, ngua Abraham loo xó' co'se' mbli Abraham gan loo rey co' mbli xó' con Abraham. Melquisedec ndxab loo Abraham: Diox huen nda U', ndee U'. ² Abrahama mda' diezm loo leque Melquisedec che'n ryete con' co' ndye'th no Abraham co' mbli Abraham gan loo xó'. Nerleque' lèe co' mbe' Melquisedeca ngòc di's: Rey co' ndli con' nalì no con' nambìi. Ngoloa, ngro' lèe Melquisedec tedib lèe co' nac: Rey che'n ciuda Salem, co' nee di's, nac rey co' ntu' ntàl loo xèn no loo xyàn par cue ban mèn rye nda mèn no rye ndye'th mèn làth xtàa mèn. ³ Per yende chó mèn nda' cuent cón che'n Melquisedec. Ne' ne' yen thib xque's che'n Melquisedec co' nda' cuent cón che'n chó lín' ngóol Melquisedec, chó bin nde Melquisedec, no plá lín' mban Melquisedec loo izlyo'. Ndxè'leque', ngòc Melquisedec lalque' xal xgan' Diox. No nac Melquisedeca nguley' co' ndxan' thidtene.

⁴ Hui' gu' nexa. Quetal mbi' roo mbi' xèn ngòc Melquisedec axta Abraham, co' ngòc thib mbi' co' mbloj msi' bin co' ngòc mèn nación Israel, mda' diezm che'n con' co' mbli Abraham gan loo xó' loo Melquisedec. ⁵ Lìcpe' ba'i, mèn co' ngòc xin' Leví co' mxo'f zin' yalnguley', ne, mènna ngue no yalnibe' che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn par

thop mèna diezm che'n mèn naciòn Israel xal ñibe' ley, co' nee di's, mthop mèna diezm axta che'n huespe' mèna, mastale' nac ryete mèna bin Abraham. ⁶ Mastale' ne'ngàcte Melquisedec mèn co' ngòc bin che'n Leví co' ngòc nguley' póla, per ale ndxe'leque', le'le' Melquisedec mthop diezm co' mda' Abraham. No mbli ley' Melquisedec Abraham loo mcàbgòn Diox thib con' loo Abraham. ⁷ Yende mod cà di's mèn loo di's ndxè' le' mèn co' nac más mèn roo mèn xèn loo xtàa mèn, mèna ña'b loo Diox li Diox con' ndac loo mèn co' nac mèn be'the. ⁸ Loo izlyo' ndxè' ndxàc le' mèn co' ncàaya' diezm nac mèn co' ndxath. Per por part cón che'n Melquisedec co' mna'b diezm loo Abraham, libr co' nac xti's Diox nda' cuent loo na' le' Melquisedec nac thib mbi' co' thidtene naban. ⁹ Le' sya, nzoque' mod gab na' le' rye nguley' co' nde bin Leví co' nthop diezm axta nalle', mèna, ne, mda' diezm loo Melquisedec co'se' mda' Abraham diezm loo Melquisedec. ¹⁰ Taandxè' nac di's ndxè': Mastale' tarte gáal Leví co' mblec yalnguley' xal mnibe' Diox loo Moisés li Moisés, ya ndxòole' cuent nac Leví bin Abraham co'se' ngòc tiemp co' ngro' Melquisedec, ngua sal' Melquisedec Abraham co'se' ndye'th Abraham, ngua Abraham loo xó'.

¹¹ Mèn naciòn Israel mcàaya'le' di's co' nac ley co' mxo'f Moisés loo mèn por cón che'n mèn co' ngòc nguley' co' nde bin che'n thib mbi' co' ngro' lèe Leví. Per chele' mèn ndxè', licque', ngác par tolo ntaa mèn zin' co' nac yalnguley', le' sya, ya inquinte mbere ngòo tedib cua' nguley' xal ngòc Melquisedec co' ne'ngro' loode mxo'f zin' che'n

zin' yalnguley' co' mxo'f zin' Aarón, ne, ¿lé? ¹² Per ale ndxe'leque', ne'ngácte mèn bin Aarón par xo'f zin' mèna zin' tataa, tac chele' rsin' co' nac zin' che'n yalnguley'a mzye'le', naquinque' zye' yalnibe' che'n ley, ne. ¹³ Cón che'n Jesucrist ndlu' di's ndxè'. Le' Jesucrist nde bin tedib bin che'n mèn nación Israel loo bin Aarón. Che'n bin mèn nación Israel co'te' ngro' Jesucrista, yende chó bina nxo'f zin' yalnguley'. ¹⁴ Na' nonque' no naneeque' na' le' Tad Crist na' ngóol làth mèn co' nac bin mèn co' ngòc mèn yèezya' che'n làaz mèn jude. Cón che'n bin mèn yèezya' che'n làaz mèn jude ne'ndoodi'ste Moisés le' mèna xo'f zin' cón che'n yalnguley'.

¹⁵ Cón che'n co' ndyoodi's na' ndxè' nac le' thib mbi' ngro' xo'fle' co' mxo'f zin' che'n yalnguley' no nxo'f zin' mbi'a zin' lalque' xal mxo'f zin' Melquisedec yalnguley' tiempa. ¹⁶ Ne'nxo'f zin'te Crist cón che'n yalnguley' xal ñibe' ley co' mxo'f Moisés loo mèn par nxo'f zin' mèn zin' cón che'n yalnguley'. Ndxé'leque', mxo'f zin' Crist zin' che'n yalnguley' tac ndxàp Crist con' la's nii Crist no la's ya' Crist tac Crist nabanque' thidtene. ¹⁷ Nzo'f di's co' ndlu' cón che'n Jesucrist co' nac xti's Diox co' mbez:

Lùu xo'f zin' yalnguley' thidtene xal mxo'f zin' Melquisedec yalnguley'.

¹⁸ Lìcpe' ba'i, yalñibe' co' ngòc ner, yalnibe'a mdyon'le' loo mèn tac yende cón ncàb ndac yalnibe'a loo mèn. ¹⁹ Tataa ngòca tac yende chó mèn ngác ngác mèn nalì no mèn nambii loo Diox xal mnibe' ley co' mxo'f Moisés loo mèn tiempa. Per ndxe'leque', nalle' nzi quee lezo' na' loo co' nac más con' ndac co' gac loo na'. Por cón che'n con'

ndac co' nzi quee lezo' na'a, más nzi yòo na' no más nzi li nèe na' na' loo cón che'n Diox por cón che'n Crist le'n tiemp ndxè'.

²⁰ Co'se' mtlo Jesús mxo'f zin' Jesús zin' yalnguley', leque yub Diox mde'th lèe Diox cón che'n Jesús. ²¹ Tac co'se' mblec mèn nación Israel mèn co' mxo'f zin' zin' yalnguley', ne'nde'thte mènna lèe Diox cón che'n mènna. Per co'se' mtlo Crist mxo'f zin' Crist zin' yalnguley', leque yub Diox mde'th lèe Diox xal nduba loo libr co' nac xti's Diox co' mbez:

Leque Tad mde'th lèe Tad no ne'lyàade yéc Tad no ne'lyàade lezo' Tad loo con' mde'th Tad.

No ndxab Tad Diox loo Crist xal ndub di's tedib lugar loo libr co' nac xti's Diox co' mbez:

Lùu nac nguley' roo nguley' xèn thidtene.

²² Por cón che'n Crist nonque' na' no naneeque' na' masque' ntac conveñ cub leque loo yalnibe' che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn. ²³ Lìcpe' ba'i, huax mèn nde teele' ndxàc nguley' loo yalnguley' che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn. Per yende mod xo'f zin' mènna yalnguley' thidtene tac mènna ndxathque'. ²⁴ Per Tad Crist ndxè' co' ngue xo'f zin' yalnguley' thidteneque' naban. Por cona, yende tedib mèn nzo co' yan' lugar che'n Crist Jesús par gàc mènna nguley' lugar che'n Crist Jesús. ²⁵ Por cona, ndxác Crist telá' Crist alux mèn co' lya's lyá' loo con' ryes thidtene, co' nee di's, loo mèn co' ngòole' loo cón che'n Diox, mèn co' ndxela's loo Crist. No Crist nabanque' thidtene par teri'th Crist di's che'n mèn co' ngòole' loo cón che'n Diox por cón che'n Crist.

²⁶ Anze'fque' naquin que no na' thib nguley' roo nguley' xèn xal nac yubpe' Crist co' nac thib mbi'

natú', thib mbi' co' incua'nte xtol, thib mbi' nali no nambii, thib mbi' co' mque tee xa' loo mèn co' ngòp xtol. Diox mbli ngòc Crist más mbi' roo mbi' xèn loo ryethe con' co' nzo loo bé', que naca angl, que naca chol xpìi, que naca mèn, que naca taamas con'. ²⁷ Ne'ngàcte Crist xal taamas nguley' roo nguley' xèn co' mxo ren má' loo izlyo' par teri'th tecan' Diox cón che'n xtol mèn loo mèn atate huiz. Tac nguley'a ner tataa ndli con'a por cón che'n xtol leque nguley'a. Yiloa, ndli nguley' leque con'a por cón che'n xtol taamas mèn. Per ndxe'leque', Tad Crist thidte vez mda' lugar mquée yalguth loo Tad Crist no mxyo ren Tad Crist par tataa mod mxactii Tad Crist no mdix Tad Crist cón che'n xtol mèn loo Diox. ²⁸ Ley co' mxo'f Moisés mnibe' cue mèn co' mxo'f zin' yalnguley', per mèn co' ngurea ngòc mèn co' ne'ngàcte mèn nali no mèn nambii loo yalnguley'. Ngòp mèna xtol mèna, ne. Per ndxe'leque', nguley' co' nac nguley' roo nguley' xèn co' mblo lèe Diox ngolo mbri'th cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn, no co'se' leque Diox mde'th lèe Diox, nguley'a ngòc xgan'pe' Diox co' nac Jesucrist. Nac Jesucrist xa' co' ngòc xa' nali no xa' nambii thidtene.

8

Jesucrist nac nguley' loo conveñ cub co' mbyan' no co' ngòc nèe.

¹ Pues cón che'n con' co' nac más con' roo con' xèn co' mdoodi'sle' nu' loo gu' nac con' ndxè': Le' na' ngue nole' thib nguley' roo thib nguley' xèn. Nguley'a nduble' cuat Diox co' nac Diox roo Diox xèn loo bé'. ² Tad Jesucrist co' nac nguley' roo

nguley' xèn che'npe' na', nac Jesucrist nguley'pe' na' co' nxo'f zin' che'n yalnguley' co'te' licpe' nac lugar más natú' co' mbli Tad Diox ngocsua' loo bé'. No yende chó mèn izlyo' mbli par ngòcsua' lugar natú'a. ³ Ryete nguley' co' ngòc nguley' roo nguley' xèn tiempa, mèn nación Israel mblec nguley'a par xo'f zin' nguley'a thib zin' co' ngòc mblec nguley' con' co' angnda' mèn loo Diox no má' co' mbeth mèn loo mes loo còo' par teri'th tecan' Diox cón che'n xtol mèn loo mèn. Por cona, naquinque' le' Jesucrist na', ne, que no con' co' cuec Jesucrist loo mes loo còo' xal mbli mènna, co' nee di's, nac leque yub Crist co' mdix loo Diox cón che'n xtol mèn. ⁴ Tac chele' Jesús be' nzoque' loo izlyo', ne'ngàcte Jesús nguley'. Tac nzo huax nguley' co' mbec con' loo còo', co' nee di's, tataa ndli nguley' par tataa mod nteri'th ntecan' Diox cón che'n xtol mèn xal ñibe' ley co' mxo'f Moisés loo mèn. ⁵ Zin' co' mxo'f zin' nguley' tiempa ngòc zin' co' gunèete Moisés ngòc loo bé'. Zin' co' mxo'f zin' nguley'a nac xal thib xin no xal thib xnaa che'n con' co' nac co' licpe' co' nzo loo bé'. Nonque' na' no naneeque' na' le' zin' co' mxo'f zin' nguley' co' ngo tiempa ngòc xal thib xin no xal thib xnaa tac co'se' nde tlo Moisés, nde toxcua' Moisés yòo mantyad co' ngòc co'te' mqueltàa no mèn Diox tiempa, ndxab Diox: Hui' nexa. Bli ryete con' xal mblu'ena lool loo yii Sinaí. ⁶ Per nalle' Jesucrist nxo'f zin' thib zin' co' nac yalnguley' co' nac más con' ndac. Nteri'th Jesucrist di's che'n mèn loo Diox por cón che'n thib conveñ cub co' nac más con' ndac. Más con' ndac nac conveñ cuba loo mèn tac Diox mcàbgòn masque' con' ndac gac loo mèn por cón che'n conveñ cuba.

⁷ Tac chele' ner conveñgool co' ngòc ner conveñ ngàc thib conveñ co' yende chó falt ngàp, lìcpe' ba'i, ne' ne' inquin ngàc tedib conveñ cub loo ner conveñgoola, sya. ⁸ Diox mbyoo mèn co' mque no ner conveñ. Ndxab Diox:

Hui' gu' nexa. Nde zin'le' huiz lin thib conveñ cub loo mèn nación Israel, co' nee di's, loo mèn co' nac mèn yèezya' che'n làaz mèn israel no loo mèn co' nac mèn yèezya' che'n làaz mèn jude.

⁹ No inacte conveñ cub ndxè' xal conveñgool co' mblin loo xudgool gu' huiz co'se' ngòc huiz co'se' mblo'en xudgool gu' le'n nación Egipt xal co'se' ntetee xud myen' bix myen' bix. Tataa mblyath non xudgool gu' par ngro' xudgool gu' le'n nación Egipt. Xudgool gu' ne'ndubdi'ste thidtene loo ner conveñgool co' mblin loo xudgool gu'. Por cona, ne'ngliden cas loo xudgool gu'. Ale mtè'ben xudgool gu' thib lad, ndxab Tad Diox.

¹⁰ Cona, tolo ndxab Tad Diox: Con' ndxè' nac conveñ cub co' lin loo mèn nación Israel co'se' yilo riid huax huiz. Daa li par yaa'd di's co' ñibe' ley daa yéc mèn no lezo' mèn nación Israel. No lin par ten' mèn nación Israel di's, co' nee di's, cón che'n ley daa le'n lezo' mènna. Le' sya, gac daa Dioxpe' mènna. No mènna gac mèn nacionpe' daa, ndxab Tad Diox.

¹¹ Ndxab Diox, ne: Yende chó gu' lu' loo thib xtàa gu' no loo tedib xtàa gu' no nec thib gu' lu' loo huespe' gu' par gab gu' na: Blibe' gu' Tad Diox. Tac ryete mèn libe'que' daa axta myen' bix no axta mèn gox.

¹² Tac huiza lyat lezon ñèen mèn co' inzii que

teede nali loon. Le' sya, cón che'n xtol mènà ya ne'tolode te' lezon, ndxab Diox.

¹³ Co'se' mdoodi's Diox cón che'n conveñ cub, con'a nee di's, ngoxle' ner conveñgool. No co'se' gunii Diox ngoxle' no ndoo yaxle' ner conveñgoola, con'a nee di's nde zin' gaxle' huiz par tyon' conveñgoola.

9

Trè' ndlu' xal nac mod co' ngòo mèn le'n templ póla no xá nac mod co' ngòo mèn le'n templ co' nac loo bé'.

¹ Pues, licque', conveñ co' ngòc ner conveñgool tiempa, mque no mèn thib mod par mbli mèn servis le'n tabernáculo co' ngòc thib yòocal co'te' mqueltàa mènà loo Diox loo izlyo' ndxè'. ² Tac yòocal co' ngro' lèe tabernaculoa ngòc chop le'n. Le'n tabernáculo ngue thib cortin, co' nee di's, ndli rol thib le'n no tedib le'n yòocal. Ner le'n yòocala ngo candiler no mes no pan co' mbec mènà loo Diox. Ner le'n yòocala ngro' lèe Lugar Natú'. ³ Le' tedib le'n co' ngòc mbryop le'na na, ngòc le'n yòocal co' ngro' lèe Lugar Más Natú' Tín'. ⁴ No le'n yòocal co'te' ngòc lugar más natú'a, nzosua' thib mes co'te' mtec mèn zen du'r yal'. Mesa nacsua' con or. No nzosua' thib cajón che'n conveñ tya ne, co' nee di's, ngòc archiv che'n conveñ. Archiva ndoo nau' dib lad con or. Le'n archiva ngo thib yàat co' ngocsua' con or. Le'n yàata ngosua' thib loo xít mèn no lua' mèn co' ngro' lèe maná. Le'n archiva ngosua' thib var co' ngòc var co' mbli thib mbi' co' ngro' lèe Aarón us póla. Vara ngòc thib var bzye' co' mzye' loo. No le'n archiva ngosua' thib quèe. Loo quèea

mque' di's co' ngòc di's che'n conveñ co' ndxab
 Diox loo Moisés co' ngòc di's che'n conveñgool.
⁵ Loo arc co' ngòc cajón archiva ngure chop gunab
 che'n angl roo angl xèn co' lèe querubin. Cón
 che'npe' con'a yende mod tolo tyoodizen nalle'.

⁶ Co'se' ndxelo ndxàc nab ryete con' co' ndli
 nguley' loo servis, ndxòo nguley' le'n ner le'n
 tabernáculo co' ngòc yòo cal co'te' mqueltàa mèna
 loo Diox par xo'f zin' nguley' zin' cón che'n zin' co'
 ndli nguley' loo Diox ryete huiz. ⁷ Per le'n mbryop
 le'n templ thidte vez ndxòo nguley' co' nac nguley'
 roo nguley' xèn le'n mbryop le'n templ, sangndxe'
 nguley' ren má' par cuec nguley' ren má' loo mes,
 co' nee di's, loo Diox par tataa mod teri'th tecan'
 Diox cón che'n xquin nguley' no xtol nguley' no
 cón che'n xquin mèn nación Israel no xtol mèn
 nación Israel. ⁸ Con di's ndxè' Xpii Natú' ngue
 ta' cuent loo na' no ngue lu' Xpii Natú' loo na' le'
 láth be' ndli mèn servis cón che'n conveñgool loo
 Diox, tatabe' ndoo nau' par yòo chol mèn le'n ryop
 le'n che'n tabernáculo co' nac yòocal co'te' nqueltàa
 mèn loo Diox tiempa par bii gax mèn loo Diox.
⁹ Ryete con' co' mbli mèn nación Israel par mbli
 mèn nación Israel cas loo Diox ngòc mod co' ngòp
 mèna, co' nee di's, con con' co' ngòc ofrend o gòn
 no con má' co' mbeth mèn nación Israel par teri'th
 tecan' Diox cón che'n xquin mèn nación Israel no
 xtol mèn nación Israel tiempa ngòc xal thib muestr
 par na' no xal thib xin no xnaa par té'th na' no ta'
 na' cuent cón che'n xá mod li na' cas loo Diox nalle'.
 Tac mèn co' tataa mbli servis loo Diox tiempa,
 leque mèna mden' le'n lezo' mèna iante con'ade
 nac co' naquin li mèna par gac mèna mèn nali no

mèn nambìi loo Diox. ¹⁰ Per cón che'n xal mnibe' ley co' mxo'f Moisés loo mèn, ante mnibe' ley xá mod hua mèn xít mèn no lua' mèn no xá mod tech mèn con' no tembìi mèn con'. Mbli mènà ryete con' xal mnibe' ley co' mxo'f Moisés loo mènà axta mzin huiz mzye' yalnibe' che'n leya loo mèn.

¹¹ Per com le' Crist mbi'thle', ¿lé'?, nalle' nac Crist nguley' roo nguley' xèn loo co' nac ryethe con' ndac co' ndxàc loo na' nalle'. No le'n templ co'te' ngue xo'f zin' Crist yalnguley' nalle' nac lugar más ndac. No naca lugar más nambìi no lugar más nalì. Ne'ndoxcua'de templa xal ntoxcua' mèn chol templ loo izlyo' ndxè'. ¹² Ngòole' Crist le'n ryop le'n che'n mbryop tabernáculo co'te' nac lugar más natú' tìn' por cón che'n ryete mèn. Ne'ngòode Crist con ren chiv no con ren ngon yèn'. Ndxle'leque', ngòo Crist por cón che'n renpe' lad Crist co' mxyo. Por cón che'n renpe' Crist co' mxyo, mbli Crist gan yòo ban no na' Diox thidtene yiloo. ¹³ Tac chele' ren ngon no ren chiv gutee no dii che'n vac yèn' co' mbryob loo mèn zaba mbli par ngòc mènà xalque' mèn natú' no mèn nali no mèn nambìi loo cón che'n xtol mèn tiempa, per máa xtùuz mènà no máa con' co' ngo le'n lezo' mènà, à'? ¹⁴ Per nalle', ngue niin loo gu' tedib vez: Chele' con' mbli mènà mbli mbembìi mèn no ngòc mènà mèn nali loo Diox tiempa, ale'que' ren che'n Crist ne'li gac más con' ndac loo mèn por cón che'n ren ladpe' Crist co' mxyo, ¿lé'? Tac por cón che'n Xpii Natú' co' thidteneque' nzo, por cón che'n Xpiia leque yub Crist mda' lugar mquéé yalguth loo Crist par mxactii Crist no tataa mod mdix Crist cón che'n xquin mèn no xtol mèn loo Diox. Cona, ren che'n

Crist ndli par mbembli loo rye na' no co' mden' na' le'n lezo' na' cón che'n con' mbli na' xtùuz co' ne'ngàcte con' ndac loo Diox. Tataa mbli Crist par nac na' mèn co' ndli sirv loo Diox co' nac thidte Diox co' naban.

¹⁵ Por cón che'n ryethe con' co' ngòc loo Jesucrist, nac Crist thib mbi' co' nteri'th di's che'n mèn loo Diox por cón che'n conveñ cub. Tac co'se' ngolo mquée yalguth loo Crist, mton' Crist ryete xtol mèn co' ngo xàn' yalnibe' che'n ner conveñgool. Le' sya, mèn co' Diox mcui, loo mènna Diox mcàbgòn yan' no mènna con' ndac thidtene co' ta' Diox loo mènna yiloa. ¹⁶ Co'te' ngòc thib conveñ, naquin gath mbi' co' mbli nèe conveña par tataa mod gac le' conveña ntacque'. ¹⁷ Tac co'se' ndyoxcua' ye's co' nac conveñ o xque'sa co' lèe testament, ndyoxcua' xque'sa co'se' yamerle' gath thib mbi' co' mbli conveñ. Per chele' mbi' co' mtoxgua' xque's co' nac conveña be' naban, yende cón ntac conveña par mèn, sya. Ante ntaca co'se' ngolo nguth mbi'.

¹⁸ Por cona, ner conveñ co' ngòc conveñgool ngòc nèe por cón che'n ren che'n má'. ¹⁹ Tac ngolo mde'th Moisés no mblab Moisés ye's co' nac di's co' mnibe' Diox co' nac ley co' mxo'f Moisés loo mèn nación Israel, ngoloa mnibe' Moisés loo mèn par mbeth mèn ngon no chiv gutee. Ngoloa, mxen Moisés ren ngon, no ren chiv gutee, no nít, no yis lad mbacxil' co' mgo' mèn con color nane, no thib ram yaa co' nxyen bix co' ngro' lèe hisop. Mxob Moisés ren loo libr co' nac libr che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn no loo mèn nación Israel co' mqueltàa loo Moisés tiempa. ²⁰ Moisés ndxab loo mèn nación Israel: Con' ndxè' nac ren co' ndli

nèe conveñ co' mnibe' Diox loo gu' par tyubdi's gu' xal mbez di's che'n conveñ. ²¹ Lomisque' mod ne, mxob Moisés ren má' le'n tabernáculo no loo rye con' co' ndli zin' mèn loo servis co' mbli mèn loo Diox. ²² Xalque' mnibe' ley che'n Moisés loo mèn tiempa, casque' ryete con' co' mbli zin' mèn le'n templ tiempa mbembì co'se' mxyob ren má'. Tac, licpe' ba'i, ante co'se' mxyo ren ndyon' xquin no xtol mèn.

Di's ndxè' ndlu' thidte vez nguth Crist par mton' Crist xtol mèn loo mèn, mèn co' ndyal ngòo loo cón che'n Diox por cón che'n Crist.

²³ Cona, ngue niin loo gu': Mquin nguth mèn má' no mquin mxob mèn ren má'a tiemp che'n Moisés par mbembì loo tabernaculooloogool tiempa no loo yi'f co' mbli zin' mèn le'n tabernáculo tiempa. Con' co' mbli zin' mèn tiemp che'n Moisés ngòc xal thib muestr no xal thib xin no thib xnaa cón che'n xá mod, licque', nton' Diox xtol mèn loo mèn. Por cona, mquin nguth Crist no mquin mxyo ren Crist par mbembì loo rye mèn co' ndxòo loo mod cub co' nac che'npe' bé' par lyá' mèn loo con' ryes. Con'a nac thib con' más con' ndac tín'. ²⁴ Ne'ngòode Crist Jesús le'n tabernáculo co' nac más natú' tín' co' mdyoxcua' con ya' mèn. Tac tabernáculo co' mdyoxcua' con ya' mèn tiempa, tabernaculoa ngòc xal thib muestr no xin no xnaa che'n merpe' tabernáculo co' nac licpe' co' nzo gáp loo bé' le'n bé'. Ndxè'leque', ngòo Crist Jesús le'n bé' co' nac loo bé' co'te' nac merpe' tabernáculo. Tya mblu' too Jesucrist Jesucrist loo Diox por cón che'n na'. ²⁵ Ne'nda'de Crist lugar par guth mèn Crist thib baan vez xal mbeth mèn má' no mxob mèn ren

má' par ngòo no nguley' roo nguley' xèn ren co' inacte renpe' nguley' roo nguley' xèn le'n ryop le'n tabernáculo co'te' nac lugar co' nac lugar más natú' tín' atate lín'. ²⁶ Tac chele'i tataaque' ngàc, naquin tyactii Crist Jesús thib taare' vez axta co'se' mblec Diox izlyo' no axta nalle'. Per nalle', lìcpe' ba'i, le'n tiemp co' nac lult tiemp ndxè', thib lìte mbi'th lu' Crist Crist loo mèn thidte vez no maste par ton' Crist cón che'n xquin mèn no xtol mèn loo mèn. Tataa mbli Crist co'se' mquée yalguth loo Crist no mxyo ren Crist par mxactii Crist no mdix Crist cón che'n xtol mèn loo Diox. ²⁷ Lomisque' ne, ndxàca loo mèn xal mnibe' Diox ale ndxath bél'yòo lad mèn thidte vez. Le' yiloa na, gàca tub rez Diox cón che'n mèn loo mèn. ²⁸ Cona ne, thidte vez leque Crist Jesús mda' lugar mquée yalguth loo Crist Jesús no mxyo ren Crist Jesús loo izlyo' loo Diox, co' nee di's, co'se' mden' Crist yalnè lad Crist loo cruz, tataa mod mxactii Crist no mton' Crist xquin huax mèn por cón che'n lad Crist. Per ndxe'leque', co'se' yilo ryop vez yi'th Crist Jesús, ne'yi'thte Crist Jesús por cón che'n xquin mèn. Ndxè'leque', yi'th xi Crist Jesús mèn, mèn co' nzi quee lezo' yi'th Crist Jesús par lyá' mènna loo con' ryes thidtene.

10

¹ Ley co' mxo'f Moisés loo mèn nación Israel ngòc xal thib xin no xnaa che'n con' ndac co' mbi'th nquele'. Yende mod li ley co' mxo'f Moisés loo mèn con' ndac loo mèn xal li conveñ cub co' nde nquea con' ndac loo mèn. Tac mènna, atate lín' mbeth mènna ngon, mbeth mènna vac, no mbeth mènna chiv par xo mèn ren má' par teri'th tecan' Diox cón

che'n xquin mèn no xtol mèn loo mèn tiempa. Per mastale' mbli mènna con'a, yende mod telì con'a no tembì con'a mèn, mèn co' nzi bii gax loo Diox por cón che'n con' ndli mèn xal ñibe' ley co' mxo'f Moisés loo mèn. ² Chele' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn ngác ntelì mèn no ngác tembì mèn co' mbeth ngon no vac no chiv xal mnibe' ley co' mxo'f Moisés loo mèn, sya, ya ne'tolode nguth mènna más ngon no chiv no vac. Tac chele' mènna ngác mèn nambì no mèn nali por cón che'n con' mbli mènna cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mènna, ne'tolode nden' mènna le'n lezo' mènna cón che'n xquin no xtol co' mcua'n mènna no cón che'n xquin no xtol co' mbli mènna. ³ Ndxle'leque', co'se' mbeth mènna ngon no vac no chiv par teri'th tecan' Diox cón che'n xquin mèn no xtol mèn loo Diox atate lín', leque con'a mbli par ale mte' lezo' mènna cón che'n xquin mènna no xtol mènna co' mcua'n mènna atate lín'. ⁴ Tac yende mod li ren che'n ngon no ren che'n chiv gútee par tyon' xtol mèn.

⁵ Por cona, co'se' mbi'th Crist loo mèn loo izlyo', ndxab Crist loo Diox:

U' ne'ngòode lezo' par tolo guth mèn ngon no chiv no vac par xo mèn ren má'a par teri'th tecan' U' cón che'n xquin mènna no xtol mènna. Per U' mtocua' thib bél'yòo co' nac ladpe'en.

⁶ Ngon no chiv no vac co' mtec mèn loo izlyo' loo U' no con' co' mblec mèn loo mes, co' nee di's, mblec mèn con' loo U' por cón che'n xtol mènna, ne'ndacte lezo' U' gunèe U' con'a.

⁷ Le' sya, mbere Crist. Ndxab Crist loo Diox tedib vez:

Hui' U' nexa. Le'n ye's co' nadùuz co' nac xti's

U' ndub di's co' nda' cuent cón chenen le' daa ndal li con' co' nee lezo' U', Tad Diox.

⁸ Nerleque' co'te' ntlo di's ndxè' ndxab Crist loo Diox:

Má' co' mbeth mèn no ren che'n má' co' mxo mèn par teri'th tecan' U' cón che'n xtol mèn, no con' co' mblec mèn loo mes, co' nee di's, mblec mèn con' loo U', no má' co' mtec mèn par teri'th tecan' U' cón che'n xquin mèn no xtol mèn, ne'ndubla'ste U'i no ne'ngòde lezo' U'i, ne, mastale' tataa mnibe' ley co' mxo'f Moisés loo mèn li mèn loo U'.

⁹ Mbere Crist, ndxab Crist loo Diox tedib vez:

Daa ngro'le' loo U'; nzolen loo izlyo' ndxe' par lin co' nee lezo' U', Tad Diox.

Co'se' ngolo ndxab Crist tataa, mteche Crist conveñgool co' ngòc ley co' mxo'f Moisés loo mèn. Tataa mbli Crist par mbli nèe Crist conveñ cub co' ndlu' con' co' nac co' nee lezo' Diox loo mèn.

¹⁰ Ngòca loo na' ngro' xà' na' loo cón che'n xab izlyo' par ngòc na' mèn che'npe' Diox tac tataa nac co' gunee lezo' Diox gac loo na'. Tataa ngòca loo na' tac thidte vez mda' Jesucrist lugar mquée yalguth loo Jesucrist par tataa mod mxacti Jesucrist no mdix Jesucrist por cón che'n xquin ryete mèn no xtol ryete mèn loo Diox.

¹¹ Ryete nguley' che'n mèn nación Israel atate huiz mbeth má' no mbec nguley' má'a loo mes, co' nee di's, mblec mèn con' loo Diox par tataa mod mteri'th no mtecan' Diox cón che'n xquin mèn no cón che'n xtol mèn tiempa. Per mastale' tataa mbli nguley', thidtene ne'ngácte con' co' mbli nguley'a par nteche con' co' mbli nguley'a xquin mèn no xtol mèn. Thiba con' ndxè'.

¹² Le' tediba na, Crist Jesús co' nac nguley' roo nguley' xèn che'n na', thidte vez mda' Crist Jesús lugar mquée yalguth loo Crist Jesús par mxactii Crist Jesús no mdix Crist Jesús cón che'n xquin mèn no xtol mèn loo Diox. Ngoloa, ndub Crist Jesús cuat Diox loo bé'. ¹³ Axta huiza no axta huiz nalze ngue bed Crist Jesús axtaque' gac ryete mèn co' nac ngolo ngola's che'n Crist Jesús mèn nado' loo Jesús. ¹⁴ Tac thidte vez no maste mda' Crist Jesús lugar mquée yalguth loo Crist Jesús par tataa mod mxactii Crist Jesús no mdix Crist Jesús loo Diox cón che'n xquin mèn no xtol mèn. Leque hora ryete mèn co' ngro' xà' loo cón che'n xab izlyo', mèn co' ngòc che'npe' Diox, hora Jesucrist mblile' le' mènà ngòc mèn nalì no mèn nambii loo Diox. ¹⁵ Xpii Natú nda' cuent no ndlu' Xpii Natú' loo na' cón che'n con'a. Tac gunii Xpii Natú' di's ndxè' thib lugar loo libr co' nac xti's Diox:

¹⁶ Con' ndxè' nac conveñ co' lin loo mènà le'n huiz co' nde nque, ndxab Tad Diox. Daa li par yaa'd di's co' ñibe' ley daa le'n xtùuz mèn naciòn Israel. No lin par ten' mèn naciòn Israel di's cón che'n ley daa le'n lezo' mènà.

¹⁷ Tolo ndxab Xpii Natú' taaplá di's co' nac di's ndxè':

Thidtene ya ne'te'de lezon rye xtol mènà no con' ye'rsin' co' mbli mènà.

¹⁸ Tac co'te' mdyon'le' xtol mèn no xquin mèn, ya inquinte tolo guth mèn má' par ta' mèn che'n izlyo' loo izlyo' loo Diox por cón che'n xtol mèn.

Trè' ndlu' xá mod ndxàal yòo mèn loo cón che'n Diox.

19 Por cona, mèn huesen por cón che'n Jesucrist, nase thib líte yòo na' co'te' nac lugar más natú' tìn' co'te' nzo Diox con dibaxla's por cón che'n ren che'n Jesucrist co' mxyo. 20 Nase con más dibaxla's quee tee ban ndac na' loo Diox por mod co' mxal' Jesús ned no yó' loo na' par yòo mèn loo Diox, co' nee di's, ndxàp na' thib mod cub par yòo ban na' loo Diox. Por cón che'n leque ladpe' Jesús, Jesús mbli ndxàp na' derech bii gax na' loo Diox chol tiemp nalle' xalque' ngòca co'se' nguley' roo nguley' xèn mbri'th xís lar' co' ngòc cortin par yòo nguley' roo nguley' xèn le'n ryop le'n tabernáculo co'te' ngòc lugar más natú' tìn' par teri'th nguley' roo nguley' xèna cón che'n mèn loo Diox. 21 Per nalle' ngue nole' na' thib nguley' roo nguley' xèn co' nxo'f zin' zin' loo mèn co' nac che'npe' Diox, mèn co' nac xal mèn guliz Diox. 22 Por cona, ngue niin loo gu': Tolo bii gax na' loo Diox, co' nee di's, que tee ban ndac na' no que tee ban lì na' loo Diox con dib nzo yéc na' no con dib nzo lezo' na'. No con dibaxla's, tyubdi's na' loo Diox tac ndxàp na' yalxla's loo Diox. Tac xtùuz na' no lezo' na' mbembìile' por cón che'n ren Crist Jesús co' mxyo par ne'tolode ten' na' cón che'n xtol na' le'n lezo' na'. Lomisque', ngòca loo ladpe' na' le' lad na' mbyechele' no mbembìile' con nít nambìi, co' nee di's, mbembìile' ladpe' na' loo ryethe con' ye'rsin' co' ngòo le'n lezo' na' por cón che'n Crist Jesús. 23 Thidteneque' li nèe na' na' loo con' co' ndxela's na' co' nzi quee lezo' na' axtaque' gàc con' co' nzi quee lezo' na' gàc loo na'. Ndxàp na' yalxla's le'i gàc loo na' tac Diox lique' co' mcàbgòn Diox li Diox

loo na'. ²⁴ No ndlyazen tyóo na' xá mod li na' par tolo ye'th lezo' thib xtàa na' no tedib xtàa na' par tolo gác na' que' lezo' na' Diox no que' lezo' na' ñèe na' rye hues xtàa na' no tolo li na' con' ndac loo rye mèn. ²⁵ Ne'lá'ya'de na' mod co' ngue no na' co' nqueltàa na' loo servis loo Diox xal ndli ndxep mèn co' tith tith ndyee loo servis loo Diox. Ndxè'leque', tolo co'x na' loo thib xtàa na' no loo tedib xtàa na' par ye'th lezo' thib xtàa na' no tedib xtàa na' loo cón che'n Tad Diox tac gu' non no nanee gu' nde zin' gaxle' huiz co'se' yi'th xi Tad Jesucrist na'.

²⁶ Tac chele' na' tolo cua'n xtol na' xal neepe' lezo' na' co'se' ngolo non na' no gunèe na' no mbli la's na' co' nac con' lìcpe', le' sya, loo na' yende con' ntac con' co' ngòc loo Crist co'se' mxyo ren Crist par tataa mod mxactii Crist par mdix Crist cón che'n xquin na' no xtol na' loo Diox. ²⁷ Ale ndxè'leque', leque mènà ngue queltàa yaltii tín' loo mènà cón che'n con' ye'rsin' tín' co' gác loo mèn co'se' tub rez Diox cón che'n mènà loo mènà. Lomisque', yecloo tín' Diox loo mèn co' nac ngolo ngola's che'n Diox axta telux Diox mènà xal ndlyux chol con' loo quii no loo bèel. ²⁸ Póla co'se' ngo mèn co' ne'ndubdi'ste loo ley co' mxo'f Moisés loo mèn no, làth xtau'a, ngo chop o son mèn co' gunèe con' co' ngue li mènà no ngua ta' mèn co' gunèe mènà part co' mbli mènà loo mèn nac zin'. Co'se' mbìn mèn nac zin' con' ngue li mènà, ale mbeth mèn yòolaua prob mèn co' mcua'n xquina no yende chó mèn nglat lezo' ngnèe prob mènà. ²⁹ Pues chele' mèn nac zin' tataa mbli con mènà póla, ¿xá ngobe' gu'? ¿Ché' imas nède tetii Diox mèn co' ndli ngòc nguàal con' loo cón che'n ren xgan' Diox no nde

nxon', nazab ñii yèe ñii tii mènà cón che'n Diox, Diox co' anze'f nque' lezo' ñèe mèn, cà'? Tetlique' Diox mènà axta plóthe. No por cón che'n ren che'n Crista, ndxàc loo mèn ndryo' mèn loo cón che'n xab izlyo' par ndxàc mèn mèn che'npe' Diox. ³⁰ Tac na' nanee le' Tad Diox nac xa' co' ndxab:

Cón chenen ndxan' cón che'n mèn ye'rsin'.

Daa tetii mènà. Daa guix càa mènà no go xtàan con' mbli mènà xalque' nac co' mbli mènà.

No lomisque', mbyan' di's co' ndxab Diox:

Daa co' nac Tad loo ryethe con', daa tub rez loo mèn co' nac mènpe' daa. ³¹ Anze'f nè tìn' gàca loo mèn co'se' tetii Diox mèn làth ndxecloo Diox loo mèn, Diox co' nac thidte Diox co' naban.

³² Per ndxe'leque', te' lezo' gu' cón che'n tiemp co' ngòc loo gu' thib cua'a co'se' sete mdub xnii yéc gu' no co'se' sete mdub xnii lezo' gu' mden' gu' cón che'n Crist Jesús. Tiempa ale mxec yèe gu' mden' gu' huax yaltii co'se' mdub ngu's mèn gu'. ³³ Ngòc gu' mèn co' mxac yaltii co'se' mdub ngu's mèn gu' thib cua'a. Thiba con' ndxè'.

Le' tedib na, thidte mqueltàa gu' con mèn co' mxac yaltii no yalndyub ngu's par lyath no gu' prob mènà. ³⁴ Gu' anze'f mblyat lezo' gunèe gu' mèn co' mque' lezi'f. No iante con'ada. Ndxè'leque', mdyac lezo' gu' co'se' mbli huan' mèn con' mque' no gu' tac gu' nonque' no naneeque' gu' le' gu' nque' no más con' co' anze'f ntac loo bé' co' nac con' ndac co' ne'lith node no con' co' ne'lyuxte.

³⁵ Ne'gàcte gu' mèn co' ndxàc chop loo chop la's loo cón che'n Crist. Mèn co', lìcque', ndxàp yalxla's loo Diox, mènà càaya'que' yalndxax co' ta' Diox loo mènà. ³⁶ Naquinque' tolo cha'la's gu' láth nzi tee

ban gu' làth xtàa gu' loo izlyo' ndxè' par tolo li gu' co' nee lezo' Diox. Le' sya, càaya' gu' ryethe con' co' mcàbgòn Diox li Diox loo gu'. ³⁷ Tac loo xti's Diox ndub di's co' mbez:

Le'n taandxep tiemp yi'th xa' co' ndxath yi'thque' no ne'lyen'te xa' par yi'th xa'.

³⁸ Per nase mèn co' nac mèn nali no mèn nambii, mèna nzi tee banque' loo con' co' ndxela's mèna loo Diox. Per chele' ndxep mèna que tee xà' loo cón chenen, ne'tyacte lezon ñèen mèna, ndxab Diox.

³⁹ Per na' inacte xal taamas mèn co' ndyoo xà' lezo' loo cón che'n Tad Crist par bere mèn, que tee li mèn xal mque tee li mèn ndoore' yòo mèn loo cón che'n Tad Crist par mblyux mèna. Ndxle'leque', nac na' mèn co' ndxàp yalxla's loo Diox por cón che'n Jesucrist par que no na' yalnaban thidtene. Ne'ryo' xà'de alm na' loo Diox thidtene.

11

Trè' ndlu' co'se', lìcque', ndxela's mèn loo Diox por cón che'n Crist, ya yende con' más ndxàc falt par yòo ban no mèn Diox.

¹ Mèn co', lìcque', ndxàp yalxla's loo Diox por cón che'n Crist, mèna ngobe'que' gác con' co' nzi queeque' lezo' mèna co' li Diox loo mèna. No mèn co' ndxela's loo Diox por cón che'n Crist, mèna mbìn di's che'n Diox no nque tee ban mèna xal ñibe' Diox tac mèna nonque' le' con' co' gunii Diox cón che'n con' co' indxú'de loo na' nac con' licpe'.
² Lìcque' nac di's ndxè' tac mèn gox co' ngòc xudgool na' co' ngo ban póla ngòp yalxla's loo Diox. No mbli mèna co' mnibe' Diox axtaque' yub Diox

mda' cuent cón che'n mèn gox co' ngòc xudgool na' huenque' mbli mènà no mque tee ban lì mènà loo Diox.

³ Por yalxla's co' ndxàp na' loo Diox, nonque' na' no naneeque' na' ante gunii Diox no mnibe' Diox ngòcsua' ryethe con' co' nziri'. Cona nee di's, le' ryethe con' co' ngòcsua', por cón che'n con' co' nzo la's nii Diox no la's ya' Diox no maste ngòcsua' con'. Con' co' nzo la's nii Diox no la's ya' Diox indxú'de loo mèn.

⁴ Abel co' ngòc xgan' ner mbi' co' ngo ban loo izlyo' co' ngòc Adán, Abel ngòp yalxla's loo Diox. Por cona, más con' ndac ngòc má' co' mbeth Abel par mteri'th mtecan' Diox cón che'n xquin Abel no xtol Abel loo Abel leque con' co' mblec Caín, hues Abel, loo còo' par mdix Caín par mteri'th mtecan' Diox cón che'n xquin Caín no xtol Caín loo Caín. Por cona, mblo ro Diox nali no nambìi ngòc Abel no anze'f ngòo lezo' Diox gunèe Diox má' co' mbeth Abel par mdix Abel par mteri'th mtecan' Diox cón che'n xquin Abel no xtol Abel loo Abel tiempa. Cona, axta nalle' con' co' mbli Abel, por ngòp Abel yalxla's loo Diox tiempa, con'a ndlu' loo na' ndxàal gáp na' yalxla's loo Diox, ne.

⁵ Enoc ngola's loo Diox, ne. Por cona, ne'ngathte Enoc. Ne' ne' ngzal Enoc loo mèn tiempa tac Diox mbi'th xi Enoc loo izlyo'. Mbe' Diox Enoc loo bé' co'te' nzo Diox. Ndoore' hue' Diox Enoc, Diox mda' cuent ngòo lezo' Diox Enoc. ⁶ Per mèn co' indxàpte yalxla's loo Diox, yende mod li mènà con' co' yòo lezo' Diox. Tac mèn co' lya's yòo loo cón che'n Diox, naquinque' yila's mènà le' Diox nzoque', no làth xtau'a, naquinque' gáp mènà yalxla's le' Diox,

licque', li con' ndac loo mèn co' ngòo loo cón che'n Diox con dib nzo yéc mèn no con dib nzo lezo' mèn.

⁷ Noé, ne, ngòp yalxla's loo Diox. Mdubdi's Noé loo Diox. Co'se' ndxab Diox cón che'n con' co' gác loo Noé, mtlo Noé mbli nab Noé thib yòoyaa roo par lyá' ryete mèn guliz Noé loo con' ryes. Tataa mod mzib quì Noé' mèn tiempa tac ne'ngala'ste mèn ro Noé. No ngòcque' di's co' gunii Noé. Tataa mod mblo ro Diox ngòc Noé thib mbi' nali no thib mbi' nambii loo Diox tac ngòp Noé yalxla's loo Diox no ngola's Noé loo Diox.

⁸ Abraham, ne, ngòp yalxla's loo Diox. Co'se' ndxab Diox loo Abraham ryo' Abraham liz Abraham no làaz Abraham par ya Abraham no zin Abraham axta co'te' càaya' Abraham lugar co'te' yòo ban Abraham par gác che'npe' Abraham lugara, pues, mdubdi'sque' Abraham loo Diox. Sya, ale ngro' Abraham axta ne' ne' ñee Abraham pá zin Abraham no pá ya Abraham. ⁹ No por ngòp Abraham yalxla's loo Diox, ngo ban Abraham xal mèn tith làaz mèn co'te' mcàbgòn Diox loo Abraham gác che'npe' Abraham yiloa. No ngo ban Abraham làaz mèn le'n thib yòo mantyad no maste. Látha, ngóol Isaac, xgan' Abraham. No ngóol Cob, xgan' Isaac, tya co'te' thidte mban no Abraham ryete myen' xin' Abraham. No látha, mcàbgòn Diox leque con'a loo Isaac no loo Cob xalque' mcàbgòn Diox con' loo Abraham li Diox con' loo Abraham. ¹⁰ Abraham mdub quee lezo' axtaque' zin Abraham ciuda co' mblec tee yub Diox no co' mxít té'f yub Diox xal thib maistr albañil, co' nee di's, nac leque loo bé'.

¹¹ No leque yub Sar ngòp yalxla's loo Diox. Ngòc

Sar mèn rnith. Co'se' ngolo nguri'th tiemp ngòc Sar myen'got no ne'ndante xin' Sar axta ngòc Sar thib xa'gotgool, Diox mbli thib yalguzye' loo Sar. Ale tiempa mquéeloo thib xin' Sar loo Sar. No mxan gox Sar thib xgan' Sar. Ngòc con'a loo Sar tac ngola's Sar loo Diox le' Diox lique' co' mcàbgòn Diox li Diox loo Sar. ¹²No por cón che'n thidte mbi' co' ngòc Abraham co' yamerle' gath loo yízgool, bin mbi'a ngos mdyàl xal mbèelbé' co' nzi'f loo bé' no xal yux co' nziri' ro nítto', co' nee di's, mque no mbi'a huax bin axta yende chó mèn gác lab mèn co' ngòc bin mbi'a.

¹³Ryete loo mèn co' mcàbgòn Diox tiempa, ryete mènà ngola's axta nguth mènà. Mènà ne'ncàaya'de ryete con' co' mcàbgòn Diox loo mèn tiempa ndoore' gath mèn. Ante ngòca loo mènà tiempa xal thib con' co' tith tith mbyú' loo mènà. No mdyac lezo' mènà tac gunèe mènà cón che'na ndoore' gàca. Por cón che'n cona, mblo ro mènà nac mènà mèn tith làaz chol mèn co'te' ndxòo mènà. Lomisque' mod, mblo ro mènà inacte mènà mèn che'npe' izlyo' ndxè'. ¹⁴Mèn co' ndyoodi's tataa, clarleque' ngo ro mènà le' mènà ngue cua'n thib lugar co'te' cuec mènà nacionpe' mènà. ¹⁵Chele' mènà ngli xtùuz cón che'n co'te' ngro' mènà, licpe' ba'i, ngàcque' mbere mènà, mbii mènà tedib vez co'te' ngro' mènà. ¹⁶Per ale ndxe'leque', mblya's mènà que no mènà thib nación co' gác thib nación más ndac, co' nee di's, gác thib nación gáp loo bé' co'te' nzo Diox. Por cona, Diox inthyonte par ryo' lèe Diox Diox che'npe' mènà. Tac Diox mbli nable' thib ciuda co' gác ciuda che'npe' mènà.

¹⁷Abraham ngola's loo Diox, ne. Co'se' mbli

Diox preb loo Abraham ñeene' ché' tyubdi's Abraham loo Diox, Abraham mdubdi'sque'. Mxen Abraham cuchi no nda no Abraham Isaac co' ngòc thidte xgan' Abraham par yi'f yèe guthxù' Abraham Isaac xalque' mnibe' Diox loo Abraham li Abraham. Tataa mbli Abraham par mblu' Abraham loo Diox le' Abraham ngola'sque' loo Diox mastale' angoluxte Isaac mcàbgòn Diox le' Isaac gàc xin' Abraham. ¹⁸ Ndxab Diox loo Abraham: Por cón che'n Isaac yas yàl bin co' gàc bin lùu. ¹⁹ Tataa mod mblo ro no mblu' Abraham le' Diox nac Diox roo Diox xèn co' ndxác ngo xban mèn nguth. Por cona, co'se' ndxab Diox loo Abraham: Ne'guthtel xgan'l, ey, hora mden' Abraham le' Abraham mcàaya' xgan' Abraham co' ngro xban làth mèn nguth.

²⁰ Isaac co' ngòc xgan' Abraham ngola's loo Diox. Por cona, ndxab Isaac loo Cob no loo Sau co' ngòc ryop xgan' Isaac: Diox huen nda gu'. Gàc con' ndac loo gu', ndee gu'. Làth xtau'a, Isaac ngue li xtùuz cón che'n con' co' gàc loo bin myen'a yiloa.

²¹ Cob, ne, co' ngòc xgan' Isaac ngola's loo Diox. Por cona, co'se' ngue tin liz Cob, gunii Cob Diox loo mèn guliz Cob. Ndxab Cob loo xot Cob co' ngòc xin' Chè, ne: Diox huen nda gu'. No làth ngurez Cob Diox, mdoo xo'f daa Cob loo yaagàa co' ndyen Cob.

²² Chè, ne, co' ngòc xgan' Cob, ngola's loo Diox. Por cona, co'se' nax tin liz Chè, gunii Chè cón che'n mèn nación Israel le' mèn nación Israel ryo' le'n nación Egipt par ya ban mènà tedib lugar. No mnibe' Chè loo mènà xá mod li no mènà zith Chè co'se' gàc Chè thebol tiempa no co'se' ryo' mèn nación Israel le'n nación Egipt.

²³ Xud Moisés no xna' Moisés ngòp yalxla's loo Diox, ne. Por cona, co'se' ngóol Moisés, mèn guliz Moisés mcasloo Moisés le'n son mbe' tac gunèe mènna anze'f nabe's ñaa Moisés. No ne'ngzebte mèn guliz Moisés loo yalñibe' che'n rey tiempa.

²⁴ Moisés, ne, ngòp yalxla's loo Diox. Co'se' ngolo mbryoo mxyèn Moisés, mcà di's Moisés loo mèn co' mbez le' Moisés nac xgan' rsap Faraón.

²⁵ Ndxle'leque', mdoo lezo' Moisés más huen tyactii Moisés con mèn nación che'npe' Diox leque tyac lezo' Moisés loo cón che'n xtol mèn co' nda' gust lezo' mèn no co' nac thib gust co' nda' mèn lezo' mèn le'n ndxep huiz no maste.

²⁶ Tac Moisés mbli xtùuz más huen gaca loo Moisés chele' Moisés tyactii ryete yalndyub ngu's cón che'n Crist leque li Moisés gan ryete tesor che'n mèn nación Egipt tac mdyóo Moisés cón che'n con' ndac co' gac loo Moisés yiloa. ²⁷ Por ngola's Moisés loo Diox, ngro' Moisés nación Egipt. Ne'ngzebte Moisés gac nayi' rey Faraón loo Moisés. Moisés mnibe'que' lezo' li Moisés sirv loo Diox xal mèn co' ngue hui' loo Diox, Diox co' yende mod hui' mèn loo.

²⁸ Por ngòp Moisés yalxla's loo Diox, mnibe' Moisés loo mèn nación Israel li mènna thib lni co' lèe lni pasc, co' nee di's, ngòc huiz co'se' mtà mènna ren che'n mbacxil' lad puert liz mèn xal mnibe' Diox. Tataa mbli mènna tac leque hora Diox mtel' thib angl par ya yuth angl rye myen' ndlyo rye liz mèn nación Egipt co'te' ne'ntàde mèn ren mbacxil' lad puert xal mnibe' Diox li mèn nación Israel. ²⁹ Mèn nación Israel, ne, ngola's loo Diox. Mbri'th mèn nación Israel le'n níttó' co' lèe Níttó' Nane Ren xal loo yòo biiz. Per ale ndxe'leque', co'se' mblya's

mèn egipt riid mèn egipt le'n nítto'a, mtau' nít loo mèn nación Egipt no nguáp ryete mèn le'n nít.

³⁰ Por ngola's mèn nación Israel loo Diox, ngòb che ftoo che'n ciuda Jericó co'se' ngolo gaz huiz mblo mèn nación Israel vuelt xàn' btoo che'n ciuda Jericó. ³¹ Rahab co' ngòc thìb xa'got co' mbli yalburrid ndoore', Rahab ngola's loo Diox. Por cona, mblyá' Rahab co'se' mbeth mèn nación Israel mèn Jericó co' ne'ngala'ste no co' ne'ndubdi'ste loo Diox. Mblyá' Rahab tac mblyath no Rahab mèn nación Israel co' ngua la's loo mèn ciuda Jericó.

³² ¿Cón más tolo niin loo gu'? Ya yende con' más tolo niin loo gu'. Ya ne'lyathte daa par tolo tyoodizen cón che'n con' ngòc loo thìb mbi' co' ngro' lèe Gedeón, no cón che'n tedib mbi' co' ngro' lèe Barac, no cón che'n tedib mbi' co' ngro' lèe Sansón, no cón che'n tedib mbi' co' ngro' lèe Jefe'té, no cón che'n tedib mbi' co' ngro' lèe David co' ngòc rey póla, no cón che'n tedib mbi' co' ngro' lèe Samuel, no cón che'n rye mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox póla. ³³ Por ngola's rye mènna loo Diox, mbli mènna gan loo xó' loo chol nación. No mxo'f zin' mènna zin' co' ngòc zin' natú' no zin' nambii. Mblyath no Diox mènna xal mcàbgòn Diox lyath no Diox mènna. Diox mblyath no mènna par mtau' mènna ro mbeestoope'. ³⁴ Por ngola's mènna, mbli mènna gan ne'nso'de no ne'ntecte quìi bèel mènna. Mblyá' mènna loo yalguth co'se' mblyá's nguth mèn co' ngòc ngolo ngola's mènna con cuchì no spad. Diox mda' fuerz loo mènna. Ngòc mènna mbi' tín' loo xó'. Mbli mènna gan mxon' solndad co' ngòc ngolo ngola's che'n mènna loo mènna, solndad co' ngòc solndad che'n tedib nación. ³⁵ Ngo xa'got co'

mcàaya' xin' co' ngro xban làth mèn nguth. Ngo taandxep mèn mdin yaa mèn no mdin quèe mèn co' ngòc ngolo ngola's mènna axta nguth mèn. Mènna ne'ndalte, no ne'ngzebte, no ne' ne' nglá' mènna loo con' ryes tac mènna ngure queeque' lezo' ryo xban mènna loo thib yalnaban co' nac thib yalnaban más ndac. ³⁶ Taamas mènna mxactii loo yalndyub ngu's co'se' mdin mèn ye'rsin' prob mènna. No axta mdub dó' mèn ye'rsin' ya' prob mènna no mdub dó' mèn ye'rsin' nii prob mènna con caden no mque' mèn ye'rsin' prob mènna lezi'f. ³⁷ No mbuaa'd quèe mèn ye'rsin' prob mènna. Mbli rol mèn ye'rsin' mènna con sierr. Mbli mèn preb mènna neene' ché' tlu' mènna mod co' ndxela's mènna loo Diox. Mbeth mèn ye'rsin' prob mènna con spad. Mque tee prob mènna par nedrè' no par ned ba'. Ngòc xab mènna yid mbacxil' no yid chiv. Mxactii prob mènna axta plóthe. Mxi yéc mènna no mxi lezo' mènna axta plóthe. Mbli mèn ye'rsin' con' ye'rsin' axta plóthe mblya's mèn con prob mènna. ³⁸ Axta ne' ne' indxàal que tee ban prob mènna làth mèn izlyo' tac axta arid naxin no nayi' nac mèn izlyo'. Mque tee ban ndxep prob mènna le'n yix no le'n huan no co'te' nagán. No ngo ban mènna le'n lyo' no le'n chol ye'r yòo. ³⁹ Loo ryete prob mènna mda' Diox cuent ndac cón che'n prob mènna tac ngola's mènna loo Diox loo ryethe con' mxactii mènna. Per prob mènna ne'ngnèede no ne'ncàaya'de mènna con' no ne'ngàcte con' loo prob mènna co' mcàbgòn Diox li Diox loo mènna yiloa. ⁴⁰ Tac Diox mnibe' loo lezo' Diox li Diox thib con' más con' ndac loo prob mènna no loo na'. Por cona, Diox mbli par thidte ngòc mènna mèn nalì no mèn nambìi loo Diox leque mod co' ndxàc

na' mèn nali no mèn nambìi loo Diox nalle'.

12

Ante loo Jesús no loo cón che'n Jesús hui' mèn no ñaa mèn.

¹ Tataaque' nonque' na' no naneeque' na' nzo thib baan mèn co' nali no nambìi mque tee ban loo Diox. Mèna be' ndlu' no nda' mèna cuent por cón che'n ryethe yaltii, co' ngòc loo mèna axta plóthe por cón che'n Diox, le' mèna, licque', ngola's loo Diox no, licque', mdubdi's mèna loo Diox. Por cona, lá' na' ryete con' co' nca' no co' ncà loo na' thib lad par que tee ban ndac na' no que tee ban li na' loo Diox. No lá' na' rye xquin na' no xtol na' co' ndryo' ndlyen' lezo' na' li na' thib lad. No cha'la's na' no xec yèe na' láth nque tee li na' con' co' ñibe' Diox loo na' axta gath na' xal co'se' nque' thib mbi' carre par li mbi' gan thib puest. ² Thidte gac xtùuz thib thib na' no thidte gac lezo' thib thib na' ante loo cón che'n Jesús no tyóo na' cón che'n xá mod mxactii Jesús. Jesús nac xa' co' mblo xnee, no co' mbli nab, no co' mxo'f zin' ryete con' co' nac cón che'n ryethe con' co' ndxela's na'. No mbli Jesús ryete con' co' ngòcpe' loo Jesús par tataa mod ngola's na' no ndxap na' yalxla's loo Jesús. Ale mxactii Jesús axta plóthe no ne'ngthonte Jesús nguth Jesús loo cruz. Tac Jesús nonque' no naneeque' Jesús co'se' yilo riid yaltii loo Jesús, tyac lezo' Jesús no thidtene xo'f nde' xo'f ndla' lezo' Jesús. Ngolo mxactii Jesús, nguáp Jesús loo bé' par ngua tub Jesús cuat Diox ladli co'te' ndub Diox.

³ Ftyóo gu' no bli gu' xtùuz co' huenleque' cón che'n Jesús xal mtetii mèn ye'rsin' co' ngòp xtol

Jesús axta plóthe. Chele' gu' tataa tyóo no li gu' xtùuz, ne'gácta loo gu' par yizan gu' no tyoo xà' lezo' gu' no guu's lezo' gu' loo cón che'n Jesús. ⁴Tarte gàca loo gu' guth mèn gu', mèn co' gu' mbyoo tac ñee gu' ncu'a'n mènà xquin mènà. No por cona, ndlya's mènà guth mènà gu'. Per tarte guth mèn nec thib gu'. ⁵¿Ché' mblyathla'sle' gu' di's co' mco'x Diox loo gu' por nacle' gu' xin'pe' Diox, cà'? Hui' gu' nexa. Taandxè' mbez loo libr co' nac xti's Diox. Ndxab Diox:

Gu' co' nac xin'pe'en, ne'gabte gu' loo lezo' gu':
 Susque' ngue tetii Diox nu', co'se' li Diox gac yaltii loo gu'. Ne'ne' tyoo xà' lezo' gu' co'se' nado' di's nado' cuent yoon gu' ndxep.

⁶ Tac Tad Diox ñibe' loo mèn xá mod ndxàal que tee ban mèn, mèn co' nque' lezo' Diox ñèe Diox, mèn co' ndxàc loo Diox xal xin' Diox. Diox ntetii mènà ndxep par té'th mènà no te' lezo' mènà xá mod ndxàal que tee ban mènà.

⁷ Fxec yèe gu' axta plóthe co'se' tetii Diox gu' ndxep tac Diox ngo cuent nac gu' xin'pe' Diox. ¿Ché' ngue li gu' cuent yende myen' co' nac xin' thib gundan co' ne'ta'de xud che'n, cà'? Yende xàa. Xo'fque' gundan bar lad myen'. ⁸ Per chele' Diox ne'tetide gu' xal ndxàca loo ryete mèn co' nque' lezo' Diox ñèe Diox, loo Diox nac gu' xal mèn co' nac xin' huan no inactive gu' xin' thidte xud no xin' thidte xna' xal ñibe' ley co' mxo'f Moisés loo mèn. ⁹ Más de cona, co'se' ngòc na' myen' bix loo xud na' no loo xna na', xud na' no xna' na' mtingue' na' no mbyooque' xud na' no xnaa na' na'. Làth xtau'a, ngòp na' mod loo xud na' no loo xna' na'. Ale'que' loo Diox co' nac xud na' co' nzo loo bé' más ne'

gàp na' mod ñèe na' no ne' ne' tyubdi's na' ro xud na'a par ban no na' xud na' Dioxa yiloo. ¹⁰ Per xud na' no xna' na', licpe' ba'i, nagabte huiz mda' xa' che'n na' no nagabte huiz mbyoo xa' na' xal nee lezo' xa', ¿lé? Per Diox ngyoo na' no ntetii Diox na' par càba gac más con' ndac loo na' par gac na' xal nac Diox co' nac Diox natú'. ¹¹ Lìcpe' ba'i, indyubla'ste na' tyactii na' co'se' ndxàc yaltii loo na'. Ndxè'leque', ten' na' ndxàc nè loo na'. Per mastale', co'se' mxactii mèn co' ngòc yaltia, ndxè'leque', más ndxàc con' ndac loo mèn par ndxàc mèn mèn nali no mèn nambii loo Diox. No ncàba rye nda mèn no rye ndye'th mèn làth xtàa mèn, loo mèn co' mté'th chonon tataa mtetii Diox mènà.

Anze'fryes naca loo mèn chele' mèn tè'b no cà di's mèn loo co' nac xti's Diox.

¹² Por cona, ngue niin loo gu': Bli gu' par ye'th lezo' gu' no bli gu' par tolo ye'th lezo' xtàa gu' loo cón che'n Crist xal ndxàca co'se' ndxòo fuerz ya' mèn co' nguu's no xal ndxàca loo mèn co' ndyen mbii yéc xib no ndxoo fuerz yéc xib mènà par ndyoo ga'i par tyoo li mènà. ¹³ Fque tee ban li gu' loo cón che'n Crist par tataa mod co'se' ñèe mèn co' mbuu's xtùuz no mèn co' ndoo xà' lezo' loo cón che'n gu' xal nzi tee ban gu' loo Crist, sya, mènà ye'th lezo' que tee ban mènà tataa, ne, xal co'se' ndxàc nii mèn co' mbryal no nii mèn co' mchu'f.

¹⁴ Fcua'n gu' mod par que tee ban gu' rye nda gu' no rye ndye'th gu' làth xtàa gu'. No bli gu' par tolo ryo xà' gu' loo cón che'n xab izlyo' par gacque' gu' mèn che'npe' Diox. Tac chol mèn co' ne'tyalte ryo xà' loo cón che'n xab izlyo', nec thib mènà ne'hui'de

loo Tad Diox. ¹⁵ Leque gu' bla's loo gu' par gàca nec thib mèn co' nqueltàa no gu'a, tyoo xà' lezo' no ryo xà' mèna loo con' co' ndlya's Diox angli Diox loo mèn. No leque gu' bla's loo gu' par ne'gàcte gu' mèn co' ndli ngòc nguàal con' làth mèn tac ne'stolque' con' co' ndli gu'a zyàl di's làth xtàa gu' par tyub xèn tyub xyàn lezo' xtàa gu'. Con'a ndli xol loo mèna no sate más ndxòo cua'n mèn làth xtàa mèna par nteza' mèn mèn loo cón che'n Crist. ¹⁶ Leque gu' bla's loo gu'. ¡Anderhuen gu'! Nec thib gu' ne'lìde yalburrid. Ne' ne' cua'n gu' xin' huan gu'. Ne' ne' gac gu' mèn co' ñii yèe ñii tii cón che'n Diox xal mbli Sau co'se' mse' Sau ryete con' mcàbgòn Diox no con' co' mdoo lezo' Diox angli Diox loo famil Isaac por cón che'n Sau por thib plat nítyèth co' mda' Cob nduhua Sau. ¹⁷ Tac gu' naneeque' no nonque' gu' loo mbli Sau con'a co'se' ale mblya's Sau càaya' Sau di's ndac che'n xud Sau, co' nee di's, li ley' Diox famil Isaac por cón che'n Sau, Diox mcà di's no mchep di's Diox loo co' mblya's Sau. Mastale' mdub yo'f no mingo'r yen Sau, tant mbín' Sau, tant ngulàa yéc ngulàa lezo' Sau, per ya ne'nglide Sau gan ngac con' ndac loo Sau por con' ye'rsin' co' mbli Sau.

¹⁸ Tac inacte gu' xal mèn nación Israel co' mque tee loo Diox loo yii Siná co'te' ngos quì no bèel, co'te' mdoo bèel loo yii axta plóthe, co'te' ngulàa yál'cuau no co'te' mxyo'f mbiidó'. ¹⁹ Ne'ngònte gu' thib ruid che'n thib trompet co' mbyèn. Ne' ne' ngòn gu' di's co'se' mdoodi's merpe' Diox con mèn nación Israel. Làth xtau'a, mèn nación Israel mna'b loo Diox ya ne'tolode tyoodi's no Diox mèna. ²⁰ Mèn nación Israela ne'ngxecte par tolo

ñii Diox loo mènà cón che'n con' co' mnibe' Diox loo mènà, tant mzyeb mènà. Tac Diox mnibe' loo mènà: Chele' chol má' co' ngue no mènà ya zib loo yii Sinaí, nquin gaa'd quèe mèn naciòn Israel má'a axta guth mèn má'a. ²¹ Per, lìcpe' ba'i, con' co' mbyú' loo loo mèn naciòn Israela ngòc thib con' naze'f tìn' axta leque yub Moisés ndxab: ¿Cón co' ba', yòo?, tant mzyeb Moisés no mxi'th Moisés gunèe Moisesa. Thiba con'a.

²² Le' tediba na, ale ndxe'leque', gu' nzo gaxle' loo yii Sion, co' nee di's, tetac na' le' yii Siona nac ciuda che'npe' Diox, Diox co' nac thidte Diox co' naban. Cona nee di's, ngòo na' loo cón che'npe' Diox. Cón che'n di'sa nac ciuda Jerusalén cub co' nac ciuda che'npe' Diox co' nzo loo bé'. No ryethe angl co' nzo loo bé' co' yende mod lab mèn nac che'npe' na', ne, tac ngòo na' loo cón che'n thidte Diox co' naban. ²³ Co'se' ngòo na' loo cón che'n Diox, nqueltàa no na' mèn co' ner ngola's co' nac xal hues ndlyo na'. Lèe mènà ndub loo libr co' ndub loo bé'. No lìcque' naca ngòo na' loo Diox co' tub rez cón che'n ryethe mèn. No ngòo nole' na' rye xpìi mèn nali no mèn nambìi co' mtembìi Diox no co' mteli Diox. ²⁴ No ngòo na' loo cón che'n Jesús co' nteri'th di's che'n mèn loo Diox por cón che'n conveñ cub. Cón che'n con'a ngòc loo Jesús co'se' mxyo ren Jesús loo cruz. No ndlu' con'a loo na' cón nac más con' ndac leque co'se' mxyo ren che'n Abel.

²⁵ ¡Anderhuen gu'! Ne'chep di'ste gu' di's che'n Diox co' gunii Diox loo gu'. Tac chele' mèn naciòn Israel co' mchep di's loo Diox ne'nglá'de loo con' ryes co'se' mdoodi's no Diox mèn co'te' ngòc loo yii

Sinaí, le' sya, masre' con' tyactiì na' par ne'lyá'de na' loo con' ryes chele' na' tè'b no chele' na' chep di's di's che'n Jesús co' nco'x no co' ngue go xo'f di's loo na' loo bé'. ²⁶ Tiemp co'se' mdoodi's Diox loo mèn naciòn Israel loo yii Sinaí, ante mdoodi's Diox, mbuin izlyo'. Per tedib lugar mde'th Diox no mcàbgòn Diox thib con' loo mèn. Ndxab Diox: Tedibte vez cuinen izlyo' no iante izlyo'de cuinen. Ndxle'leque', cuinen bé', ne. ²⁷ Per co'se' ndxab Diox: Tedibte vez cuinen izlyo' no bé', cona nee di's, mblo ro Diox teche Diox ryete con' co' ngüin, co' nac con' mblec Diox no mxèn' Diox par yan' con' co' nac nèe co' ne'huinte thidtene. ²⁸ Por cona, gab na': Diox quix U', Diox, loo Diox tac ngòole' na' loo con che'n Diox par ñibe' Diox loo na'. Mod co' ñibe' Diox loo na' ne'huinte no ne'zye'de thidtene. Por cona, ndyac lezo' na'. No li na' sirv loo Diox no li na' cas loo Diox con dib nzo yéc no con dib nzo lezo' na' xal ndxòo lezo' Diox. ²⁹ Tac Diox na', licque', nac thib quii no bèel co' ntec no co' ntelux con'.

13

Trè' ndlu' xá mod li mèn par li mèn con' co' yòo lezo' Diox.

¹ Lomisque' niin loo gu', ne: Toloque' fque'que' lezo' gu' ñèe gu' thib hues xtàa gu' no tedib hues xtàa gu' xal thib huespe' gu'. ² Tedib con', ne: Fte' lezo' gu'. Ne'yathla'ste gu' ta' gu' posad loo mèn tith co' nde na'b posad loo gu' par cued mèn liz gu'. Pues chele' gu' ta' posad loo mèn par cued mèn liz gu', nzoque' mod gàca loo gu' xal ndxàca loo ndxep

mèn co' ne'ta'de cuent le' mènna ngue ta' posad loo angl, ne.

³ Fte' lezo' gu' cón che'n prob mèn co' ngue lezi'f. No bli gu' cuent no gu' nac mèn co' ngue lezi'f con mènna. Bli gu' xtùuz cón che'n ryethe con' co' ndyactiì chol mèn por cón che'n Jesucrist no fte' lezo' gu' le' gu', ne, ngue no bél'yòo lad gu' co' tyactiì chele' mèn tetiì gu'.

⁴ Leque gu' bli cas gu' no bnibe' gu' loo taamas mèn le' taamas mèn li cas loo yalnibe' co' ñibe' Diox loo mèn co'se' nselya' mèn. No bnibe' gu' le' mèn co' mselya'a ne'quith node mènna yalnibe' co' mnibe' Diox loo mènna, co' nee di's, ne'chi'xte mènna yéc xin' sa'l tedib mèn par gàc mènna xtoo mèn. Tac Diox tub rez loo chol mèn co' nchi'x yéc xin' sa'l tedib mèn par gàc mènna xtoo mèn. No tub rez Diox loo chol mèn co' cua'n xin' huan mèn.

⁵ Ne'gàcte gu' mèn co' arid ndxath nquìi ñèe tmi. Ndxle'leque', ftac lezo' gu' no blec lezo' gu' loo con' co' ngue note gu' tac yub Diox gunii: Daa ngue tee noque' gu'. No ne'lá'ya'den gu' thidtene. ⁶ Por cona, gab na' con dibaxla's:

Diox ngue que tee noque' daa. Por cona, inzyebte daa loo con' co' ndlya's mèn li no mèn daa.

⁷ Fte' lezo' gu' cón che'n mèn co' ndyoo ner no co' ndyoo naa loo gu', mèn co' mde'th no co' gunii cón che'n xti's Diox loo gu'. Bli gu' xtùuz cón che'n xá mod nque tee ban ndac mènna loo Diox. Fque tee ban gu' xal nque tee ban mènna loo co' ngola's mènna loo Diox.

⁸ Jesucrist thidtene ne'zye'de. Xalque' nac Jesucrist póla, tataaguè' nac Jesucrist nalle' no

tataaguè' nac Jesucrist le'n tiemp co' nde nque. ⁹ Ne'ta'de gu' lugar co' xà' mèn xtùuz gu' no lezo' gu' loo cón che'n Crist Jesús por cón che'n xley' co' nac tedib xley' mènà. Tac más huen gàca loo mèn le' lezo' mènà no xtùuz mènà gàc nèe loo mèn loo con' co' nac con' ndac co' angndli Crist loo na'. Ne'gàcte con' ndaca por cón che'n costumbr co' ngue no mèn loo con' ndxuhua mèn tac costumbra yende cón ntac loo mèn co' tolo ndyoo nque loo costumbra.

¹⁰ Na' ngue no thib xa' co' xà'le' ngòc yaltii loo xal thib má' co' mbeth mèn loo còo', co' nee di's, nac Crist Jesús. No mèn co' be' ngue no costumbr co' be' ndli sirv loo tabernaculogool, mènà indxàpte permis hua con' co' nzi'f loo còo'a, co' nee di's, yende mod yòo mènà loo cón che'n Crist. ¹¹ Co'se' ngòc tiemp che'n tabernaculogoola, ante ren che'n má' co' ndxuth mèn, ndxòo no nguley' roo nguley' xèn rena le'n ryop le'n tabernáculo par ndlu' nguley' roo nguley' xèna rena loo Diox par teri'th tecan' Diox cón che'n xtol mèn nación Israel. Le' bél' má' co' ndxuth mènà na, nda tec mèn bél'a thib lad co'te' ndub campament co'te' nzo ban mènà. ¹² Por cona, lomisque' mod ngòca loo Jesús, ne, mxactii Jesús. Mbe' mèn Jesús thib lad ro ciuda Jerusalén par ngue yuth mèn Jesús par tataa mod mteche Jesús mèn co' ngòc che'npe' Diox loo cón che'n xab izlyo' por cón che'n renpe' Jesús. ¹³ Na', ne, negadi's yòo na' loo cón che'n Jesús xal ngòca loo Jesús co'se' mbe' mèn Jesús thib lad ro ciuda Jerusalén, co' nee di's, ryo xà' na' loo costumbr co' ngue no xtàa na' par xec yèe na' loo yalnathon no loo yaltii co' ndxàc loo na' por cón che'n Jesús xal

ngòca loo Jesús chele' na' tyactii tataa. ¹⁴ Tac ingue node na' thib ciuda co'te' yòo na' thidtene trè' loo izlyo' ndxè'. Per nzi quee lezo' na' cón che'n thib ciuda co'te' yòo ban na' thidtene yilóa le'n tiemp co' yi'th nque. ¹⁵ Por cona, por cón che'n Jesús ndxàal lu' na' na' loo Diox xal mbli mèn co' mdix cón che'n xtol loo Diox, co' nee di's, gab na' di's roo di's xèn cón che'n Diox loo Diox no li na' par xyo'f lèe xyo'f xti's Diox. ¹⁶ Ne'yathla'ste gu', tá, par tolo li gu' con' ndac loo xtàa gu' no ta' gu' ya' gu' loo xtàa gu' co'se' nquin xtàa gu' gu' no blyath no gu' xtàa gu' co'se' naquin xtàa gu' gu' no co'se' nde che con' loo xtàa gu' tac co'se' ndli gu' rye con'a, anze'f ndxòo lezo' Diox ñèe Diox gu'.

¹⁷ Ftubdi's gu' loo mèn co' ndyoo ner no loo mèn co' ndyoo naa loo gu' no gòc gu' mèn nado' loo mèn. Diox mxo'f zin' loo mèn par lu' mèn loo gu' cón che'n Diox. Nda' mèn cuent loo Diox, ne, xá mod mxo'f zin' mèn con' ngue lu' mèn loo gu'. Bli gu' co' ñibe' mèn par tyac lezo' mèn cón che'n gu'. Tataa mod ne'xide lezo' mèn. Tataa mod gàc con' ndac loo gu', ne.

¹⁸ Gurez gu' Diox por nu' tac nu' nden' lezo' le' nu' ndxàp xtùuz ndac no xtùuz nali loo cón che'n Diox. No ndlya's nu' que tee ban ndac nu' loo ryethe con' ndac. ¹⁹ Por cona, por fuerz tolo ña'ben loo gu' tolo cuz gu' Diox por daa par gàca loon, chàa, gal neen máa gu' par nedrè' tedib vez.

Trè' ngue na'b mbi' co' mque' ye's ndxè' loo Diox li Diox gàc con' ndac loo mèn. No ngue nii mbi' Diox con taamas mèn co' nzo no mbi' loo mèn.

²⁰ Diox ndli par nagàl yo lezo' mèn loo Diox. Diox ndli par cue mèn rye nda mèn no rye ndye'th mèn làth xtàa mèn, ne. Tad Jesucrist nac xa' roo xa' xèn. Nquenap Tad Jesucrist mèn co' nac mèn co' ndx-ela's loo Tad Jesucrist xal thib mbi' co' nquenap no nqueno mbacxil'. Diox mblo xban Tad Jesucrist na' làth mèn nguth. Por cón che'n ren Tad Jesucrist co' mxyo par mbyan' nèe thib conveñ cub thidtene, ²¹ ndlyazen le' Diox li' le' gu' gàc mèn nalì no mèn nambii par tataa mod li gu' co' nee lezo' Diox. No ndlyazen le' gu' li ryethe con' co' ndxòo lezo' Diox loo Diox por cón che'n Tad Jesucrist. No ndlyazen gàc con' roo con' xèn loo Tad Jesucrist le'n lín' co' ntlo, no le'n lín' co' ndxelo, no le'n lín' co' ne'lith node. Tataaque' gàca.

²² Per daa ña'b loo gu', mèn huesen por cón che'n Crist, le' gu' xec yèe loo di's co' mcò'xen loo gu' ndxè' tac ndxepte di's nac di's co' mque'en ye's loo gu', ndyaquen. ²³ Trè' ngue tel'en di's cón che'n hues na', Timote, loo gu' le' mèn co' ngòc ngolo ngola's mblá'le' Timote. Chele' Timote, chàa, yi'th nee máa daa, sya, yi'th ryop nu' Timote co'se' gal neen máa gu' par nedrè'.

²⁴ Gunii gu' Diox loo ryete mèn co' ndyoo ner loo gu' no co' ndyoo naa loo gu'. Gunii gu' Diox loo ryete mèn co' mblo' xà' Diox loo cón che'n xab izlyo' par ngòc mènà mèn che'npe' Diox. Mèn co' nac mèn che'n nación Italia ngue nii Diox loo gu' trè', ne.

²⁵ Ndlyazen le' Diox li anggàc rye loothe con' ndac loo ryete gu' par nedrè'. Taandxè' gàca loo gu', ndee gu'.

**Testament cub co' nac di's ndac che'n Tad
Jesucrist
New Testament in Zapotec, Miahuatlán
(MX:zam:Zapotec, Miahuatlán)**

copyright © 1971 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Zapotec, Miahuatlán

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Zapoteco, Miahuatlán [zam], Mexico

Copyright Information

© 1971, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Zapotec, Miahuatlán

© 1971, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

64c75c38-fe26-5ca1-b0d8-d75cd0576d77